Telefonas: LACKAWANNA 5520

„Tėvynė" Savaitinis Laikraštis
Leidžia kas Pėtnyčia
Susivienijimas Lietuvių Amerikoje
PRENUMERATA METAMS:
Suvienytose Valstijose $1.50
Kitose Viešpatystėse $2.00
„TĖVYNĖ",
307 W. 30-th Str., New York, N. Y.

TĖVYNĖ

SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE ORGANAS.

MINNESOTA HISTORICAL SOCIETY

The Lithuanian Weekly „Tėvynė"
Published Every Friday
By the Lithuanian Alliance of America
P. Jurgeliutė, Sec'y & Business Mgr.
YEARLY SUBSCRIPTION RATES:
In the United States $1.50
To Foreign Countries $2.00
„TĖVYNĖ",
307 W. 30-th Str., New York, N. Y.

No. 31 Acceptance for Mailing at Special Rate of Postage provided for in Section 1103, Act of October 3, 1917, Autorized on June 27, 1918. New York, N. Y., Liepos (July) 31, 1925. Entered as Second Class Matter November 28, 1910, at the Post Office at New York, under the Act of March 3, 1875 Vol. XVI

12 Mil. Dol. Paskola Lietuvai

Ši Paskola Gauta Dr. Viniko Pastangomis ir į Ją įeina Taipgi Kauno Miesto Paskola

Angliakasių Streiko Anglijoje Tur But Nebus

„Vienybės" korespondentas rašo:

Kaunas, liepos 15, 1925. — Iš pasitikėtinų šaltinių sužinojau, kad gerb. Dr. J. M. Vinikas jau gavo Lietuvos Valstybei paskolą nuo $10,000,000 iki $12,000,000. Idant neapsunkinus Lietuvos Valstybės iždo išmokėjimais perdidelių sumų nuo šimčiais, paskola suteikiama po du-tris milionus dolerių kas metai. Iš tos sumos iki keturių milionų dolerių yra skiriama mažažemiams, o kiti aštuoni milionai dolerių — krašto atstatymui. Sąlygos paskolos gaunamos minimaliais pamatais, panašiai į Kauno miesto paskolą, kuri yra sujungiama kartu su šia Valstybine paskola ir kuri gaunama iš tų pačių šaltinių. Sutartis, kuri jau yra smulkiai išdirbta ir turi abiejų pusių sutikimą, laukia tiktai galutino Lietuvos Seimo patvirtinimo.

Dr. Vinikas, priešingai tulų įstaigų paskleistiems gandams, jokių komisų nuo Lietuvos valdžios negauna.

Šis įvykis, beabejo, yra svarbiausiu jaunutės Respublikos gyvenime nuo nepriklausomybės pasiskelbimo dienos.

GAL STREIKO ANGLIJOS ANGLIAKASIŲ IR NEBUS.

London. Angliakasių unijos vadai permainė savo nusistatymą ir žada dalyvauti konferencijoj su bosais. Todel streiko pavojus atsitolino. Vienok spauda pesimistiškai žiuri į visą dalyką. Įžymesni ekonomistai nurodo, kad Anglija, idant palaikyti savo aukso valiutą, turi eksportuoti apie pusę biliono dolerių vertės prekių kasmet, o kaip eksportuosi, kad jos brangesnės negu kitų valstybių prekės? Vienatinė išeitis yra nukapoti darbininkams algas, kurios ir taip mažos. Darbininkai todel visai nenori girdėti apie algų kapojimą. Lieka dar kelias papiginti Anglijos pinigus, bet prieš tą yra nusistatę biznieriai. Angliakasių konferencija su savininkais turės svarbos ir kitose pramonėse.

FAŠISTŲ ATSTOVAS GINA KARĄ „KAIPO ŽIAURŲ REIKALĄ".

Williamstown, Mass. Čia kasmet susirenka pora šimtų įvairių diplomatų ir profesorių, apkalbėti politikos klausimus. Šįmet dalyvauja ir lenkų užsienio reikalų ministeris Skrzynkis.

Pirma serija paskaitų kalbės apie Viduržemių jurą ir Italiją. Pirmą paskaitą skaitė fašistų atstovas, Italijos senatorius ir grafas. Jis apgynė karo butinumą kaipo „žiaurų reikalą". Esą, yra momentų kada tauta turi imtis ginklo „idant apginti savo teisę gyventi, arba pataisyti jos geografinės, ekonominės ar politinės padėties klaidas, arba apginti savo civilizaciją prieš civilizaciją žemesnių tautų." Todel Italija, jei reikalas bus, mielai stos į kitą karą. Kaip žinoma, Italija kovoja su gyventojų perviršio klausimu ir nėra patenkinta atimtų iš Vokietijos kolonijų pasidalinimu Afrikoje, kur anglai ir francuzai pasiėmė viską, o italams nedavė nieko. Todel grafo žodžiai turi svarbos.

CAPPELLINI VĖL ANGLIAKASIŲ PREZIDENTAS.

Wilkes Barre, Pa. Pirmo Distrikto seime Cappellini vėl likosi išrinktas prezidentu, nežiurint opozicijos. Jis pirmiausia pasižymėjo, remdamas kairiuosius, bet paskui perėjo į jų priešų eiles, nes pamatė, kad tie tik griovimo darbą varo. Pats seimas buvo karštas ir vienas kitas delegatas gavo liktarnių pakiais.

AUSTRALIJOS ŽMONĖS DŽIAUGSMU - SUTINKA AMERIKOS LAIVYNĄ.

Melbourne. 2,000 Amerikos jurininkų parodavo šio Australijos miesto gatvėmis, o 100,000 australiečių šaukė „valio". Mat, jie mato, kad amerikiečiai, reikale, visados pagelbės Australijai atsiginti nuo japonų, kurie norėtų kolonizuotis pusiau tuščioje Australijoje, kur baltieji visai jų neįsileidžia. Japonai protestavo prieš Amerikos laivyno atsilankymą į Pacifiką ir Australiją, bet be pasekmių. Vienoje vietoje įlužo pastolai, ant kurių stovėjo 200 žmonių, žiurinčių į parodą. Apie šimtas žmonių susižeidė, bet nemirtinai.

NAUJA AUKSO KASYKLA RUSIJOJ.

London. Čia gauta žinių, kad aukso kasykla, kurios suradimą gandai skelbė jau kelis syk, pasirodanti labai turtinga. Tukstančiai žmonių, nepaisydami vargo, veržiasi į Aldano sritį, į šiauryčius nuo Irkutsko, į puslaukinį ir tuščią kraštą. Bolševikų valdžia pati pirmoji ten nusikraustė, įsteigė valstybinį banką ir nuo kiekvieno aukso kasėjo atlupa po 10 iki 40 svarų aukso už pavelijimą kasti. Ir iškasus, kasėjas turi sovietų valdžiai auksą parduoti, gaudamas $14 už unciją. Su savim, apleidžiant kasyklą, aukso vienas žmogus gali pasiimti tik penkis svarus. Nežiurint tų varžymų, vis tiek kasėjai pelno.

MOROKO KARAS ARTI PABAIGOS.

Taza. Francuzai, prisivežę 150,000 kareivių, tankų, kanuolių ir eroplanų, baigia smaugti drąsiuosius maurus, kovojančius už savo šalies nepriklausomybę. Korespondentai spėja, kad pabaigoje šio mėnesio „puiki darbuotė Francijos generalio štabo", išmuš paskutinius maurų gynėjus. Kasdien atvyksta pėstininkų į pagelbą. Bet nežiurint to generolai numato, kad nugalėti maurus bus sunku, nes, viena: jie fanatiškai gina savo laisvę, o antra, kalnuotas kraštas ir begalinis karštis sunkiai atsiliepia ant francuzų kariuomenės.

RUSIJOS GRUDŲ DERLIUS ŠĮMET GERAS.

Maskva. Šįmet rusai tikisi, kad Rusijos grudai vėl taps veikėju pasaulio rinkose, ko negalėjo buti pernai, del sausumos. Pavasarį ir vasarą buvo užtenkamai lietaus ir javai suaugo labai buiniai. Valdžiai įvedant naują kapitalistinę politiką, kaimiečiai daugiau žemių yra apsėję ir dabar daugiau yra dirbamos žemės, negu kada nors po revoliucijos buvo. Optimistai sako, kad rusai galės eksportuoti šįmet 5 milionus tonų, rimtesni žinovai sumažina tą skaičių iki pusės. Bet visgi rusai tikisi, kad pardavę grudus, galės pasipirkti svetur reikalingų ukio mašinų, kurių skolon jiems niekas neduoda.

IR PONAI LENKAI DVARUS DALINA.

Varšava. Lenkų seimas, po kelių metų diskusijų ir aptarimo, nusprendė paimti dvarus išdalinimui. Valdžiai pavelyta kasmet iš dvarininkų paimti po pusę miliono akrų ir dalinti bežemiams, per dešimtį metų. Dvarininkams už žemę bus atlyginta: dalis tuoj pinigais, o dalis paskolos bonais 25-iems metams po penkius nuošimčius. Kaimiečiai turės už žemę atmokėti po 40 metų. Dvarininkai arti miestų gali pasilikti sau 150 akrų, toli nuo miestų 450 akrų, o Vilnijoje ir Baltgudijoj po 750 akrų.

KURSAS TIKYBINEI KOLEGIJAI.

Oxford. Giminietis garsaus mokslininko Huxley, kuris pagelbėjo Darwinui nugalėti priešininkus, dagirdęs, kad fundamentalistai ruošiasi savo tikybinę kolegiją pastatyti Daytone, Tenn., nurodo, kokius kursus ta kolegija turėtų turėti, mokindama, kad Biblija yra visas mokslas. Pirmiausia, mokiniai turėtų buti lavinami kaip nenukristi į dausas, jei kada jiems pasitaikytų pasiekti kraštas plokščios žemės. Biblija mokina, kad žemė plokščia. Paskui reikėtų gerai išstudijuoti Nojaus arką, kuri, nors turėjo tik 450 pėdų ilgio, vienok sutalpino po porą visokių gyvulių, pradedant drambliu, baigiant tarakonu. Paskui reikėtų turėti kursą, kuris paaiškintų kaip bangžuvės skilvis atsisakė per 3 dienas virškinti Jonušą, ir iš kur Jonušas gavo oro kvėpuoti, tupėdamas žuvies pilve.

Priėjus prie astronomijos, ta kolegija turėtų parodyti kokiu budu galima saulę danguose sustabdyti. Karo moksle turėtų aiškinti budus kaip tris sykius apėjus apie tvirtovę ir patriubijus trimitą, tvirtovės sienos griuva. Iš viršgamtinių mokslų kolegija turėtų kursą demonologijos, kaip raganos šluotomis gali joti, ar kaip velniai gali ožiais virsti.

TEKSIKEBU PO ANGLIJĄ.

London. Du amerikonai, atvykę Anglijon, paėmė kebą ir šoferiui paliepė: „Na, pavežiok mus po Angliją". Šoferio, matyti, buta gudraus ir apsipažinusio su nekuriomis amerikonų turistų užgaidomis. Jis paliepė jiems sėsti ir apvežė visą Angliją, nuo Londono į Škotiją ir atgal. Amerikonai buvo sportai ir nors neskelbiama kiek jie šoferiui užmokėjo, bet davė jam „tipo" $150 ir ant atminties deimanto spilkutę.

MIRĖ W. J. BRYANAS.

Liepos 26 d. Daytone, Tenn. pasimirė garsusis W. J. Bryan. Jis buvo stambus Amerikos politinėj dirvoj darbuotojas: tris sykius varėsi į prezidentystę ir sykį buvo Valstybės sekretorium. Pastaru laiku pasižymėjo kaipo aršus kovotojas priešais evoliucijos mokslą. Mirė širdies liga.

SMULKIOS ŽINIOS.

Manchester, N. H. — Devonshire audinyčia nukapojo algas 10 nuošimčių. Joje dirba 150 darbininkų. Kuomet pereitą sykį kitos šapos algas kapojo, ši šapa paliko algas ant vietos.

Bradford, Anglija. Savininkai uždarė vilnonių audeklų šapas, besiginčydami su darbininkais del algų, ir apie 135,000 darbininkų liko be darbo. Vienoje šapoje įvyko muštynės tarp moterų, kuomet 200 merginų, kurioms algos nebuvo nukapotos, atsisakė darbą mesti.

Lawrence, Mass. — Dvi audinyčios ir viena mašinų šapa paskelbė algas nukaposią 10 nuoš. Tas paliečia apie 60 darbininkų.

Cape Town. — Anglijos karalaitis baigė Afrikos kolonijų apvažiavimą ir dabar vyks į Pietų Ameriką.

Newark, N. J. Papietavę kompanijos restorane 30 gatvekarių kompanijos darbininkų susirgo nuo pagedusio maisto.

Chicago. Vietos darbo federacijos galva uždraudė Ladies Garment unijos radikalams turėti mitingą unijų salėje. Radikalai norėję protestuoti prieš unijos centrą už išmetimą komunistų.

MIN. TUMĖNAS PASITRAUKIA.

Kaunas, 11. 7. Teisingumo ministeris p. Antanas Tumėnas šį šeštadienį liepos 11 d. įteikė Respublikos Prezidentui savo atsistatydinimo raštą.

Atsistatydinimo priežasčių ir pasekmių tuo tarpu dar nežinoma.

KLAIPĖDA.

Ministerių pirmininkas p. Petrulis šį šeštadienį atlėkė orlaiviu iš Kauno į Klaipėdą, iš kur automobilių išvyko Palangon.

Ko Laukėme ir Ko Sulaukėme

Jaunučiai budami su troškuliu laukėme tos dienos, kada stipriu pasiryžimu galėsime nugriauti caro valdžią ir sukurti laisvą, nepriklausomą nuo jokių despotiškos valdžios siurbėlių, Lietuvą.

Džiaugdavomės gavę Mažosios Lietuvos „Varpą" ar kokį hektografuotą atsišaukimą. Jie eidavo per kairiosios jaunuomenės rankas, ir galvojome: kaip čia tą caro valdžią nuvertus, kaip laisvą Lietuvą sukurus. Vieni, ramesni (rimtesni) tikėjosi tegalėsią autonomiją iškovoti, na, o karštieji norėjo ir tikėjosi iškovosią pilną nepriklausomybę — laisvę.

O dešinieji? o kuniginiai?

Tie amžini Lietuvos laisvės pardavikai, lyg ir išjuokimui prakilnaus judėjimo, Dumoje bučiavo caro tarnų pantaplius, reiškė carui ištikimybę, gyrėsi caro kampininkais esą ir susidėję su žandarais smaugė Lietuvos žmones. Jiems nereikėjo laisvos Lietuvos, nes jiems gera buvo gyventi ir despotiškoj caro valdžioj; ta valdžia mokėjo jiems algas ir jie meldėsi Dievui, kad carizmas su Mikaloju Kraujinguoju kuoilgiausia laikytųsi; o žmonėms skelbė, kad caro valdžia nuo Dievo leista, kad kovotojai už laisvę — „cicilikai" velnio įkvėpti.

Tada tai, 1909—12 kairysis jaunuolių sparnas apsprendė klerikalizmo vadovus — kunigus: laisvės budeliai ir Lietuvos pardavikai. Tai ainiai kryžiuočių, kurie išpiovė lietuvių tautos šaką prusus, kurie degino žemaičių kaimus, grobė ir mekino jų dukras, tai tie patys Romos popiežiaus pasiuntiniai, kurie neįstengę vokiečių pagalba kardu išnaikinti lietuvių valstybės ir tautos, prigavimu ir papirkimu pardavė ją lenkams, įvedė Lietuvoj baudžiavą, ir rykštėmis bei botagais plakė Lietuvos valstiečius. Ir vis tai darė Dievo vardan, ir vis pasakojo žmonėms, kad taip nuo pačio Dievo buvo leista.

Nežiurint tokio biauraus kunigų elgėsio prieš karą, nežiurint to, kad jie niekino tautą Dievo ir dušių išganymo vardan, kairysis sparnas dirbo savo — kovojo už Lietuvos laisvę. Ir štai Rusijos darbo žmonėms vadovaujant, susiburę visų tautų revoliucininkai numetė caro jungą, ir tautos gavo teisę pačios savo likimą išspręsti.

Kairieji — darbo žmonių draugai, nudžiugo. Juk nesenai dar abejota buvo ar atsikratysime caro, o štai jau jo ir šešėlio nėr. Visi degte užsidegė įkurti laisvą ir laimingą Lietuvą: žemę manė teisingai paskirstyti žemės dirbėjams, aprupinti juos mašinomis, pakelti ukis; atstatyti sunaikintus trobėsius; sutvarkyti kelius, pristatyti gelžkelių; apšviesti visus; vengti ateityje kraujo praliejimo.

Bet nesuspėjo kairieji dar savo programų išaiškinti, kai kunigai ir jų pakalikai pardavė Lietuvą kryžeivių ainiui — Urachui. Ir tik sukilusi revoliucinė vokiečių liaudis išgelbėjo Lietuvą nuo šios nelaimės. Ji nutrenkė ir nuvainikavo visus savo karalius ir Kaizerį Vilhelmą, ji nebutų leidusi ir Urachui Lietuvoje atsisėsti. Ir klerikalai neišdrįso parsikviesti į despotus Urachą.

Subruzdo kairieji norėdami įvykinti savo nusistatymus — programas, žmonėms naudos padaryti. Bet klerikalai tuoj susizgribo; išmokę kunigų seminarijose maitinti žmones dangiškų pažadų migdolais, jie ir čia ant žemės ėmė kalnus žmonėms žadėti žemiškų gėrybių. Žadėti žadėjo, bet valdžią į savo rankas gavus, širdyj kita ką turėjo. Širdyse jiems rupėjo išgelbėti poniją ir savo kišenes, o mužiką paversti naujos rušies — mokesčių ir bažnytinių duoklių baudžiauninku. Kunigų ir ponijos buvo pilni visi Lietuvos pakampiai, o darbo žmonių draugų tik vienas kitas. Valstiečiai neįstengė suprasti kas jų draugai, o kas juoduose avių kailiuose prisidengę aršus valstiečių ir Lietuvos priešai, ir jie pasidavė klerikalų suvyliojimui vardan Dievo ir Tėvynės.

Ir štai dauguma Lietuvos piliečių, o ypač nerupestingos Lietuvos ukiu ir platesniu gyvenimu moterys, padavė balsus už senų Lietuvos laisvės budelių valstybės ainius.

Ir ką gi turime?

Prie caro valdžios žmonės dejavo mokesniais. Prie krikščionių valdžios žmonės irgi dejuoja mokesniais.

Caro valdžia draudė leisti laikraščius ir knygas, kurie kalbėjo apie laisvę ir žmonių gerovę. Musų klerikalai irgi draudžia ir konfiskuoja laikraščius ir knygas, kurie rodo, kaip reiktų nusikratyti priespaudos ir sukurti gerovę.

Caro valdžia policijos ir nagaikų pagalba valdė žmones, o baudė pilnamečius. Musų klerikalai sugalvojo dar daugiau; prie policijos ir nagaikų pridėjo kumštis, šompalus ir elektros vielas, kurios iškrato žmogaus smagenis ir žmogų padaro pamišėliu. Ir visomis šitomis priemonėmis kankinama ne tik pilnamečiai, bet ir maži 14—15 metų vaikai ir mergaitės. Ir vis tai daro vardan Dievo ir Tėvynės.

Caro valdžia iš žmonių tik ėmė, bet nieko žmonėms nedavė. Klerikalai daro tą patį. Klerikalai žemę daugumoj tik savo tėvams atiduoda, o darbo žmonės gauna tik menkai kam tikusius sklypelius, nuo kurių prisieis naujakuriams bėgti, arba aplinkiniams ponams vergauti.

Caro valdžia kvailino žmones, laikė juos tamsumoj, kad nesusiprastų. O jei įsteigdavo mokyklą tai tik tam, kad apgauti žmones ir ne mokslo duoti, bet išmokyti carą pagarboj laikyti. Tuo tikslu Lietuvoj buvo sodinami caristiški rusų mokytojai. Klerikalai daro tą patį — tamsina žmones, mokyklose ne mokslo mokina, bet tik nusilenkti prieš kunigus, ir savo žmonišką dušią vergiška padaryti. Į mokyklas jie sodina vienuoles, parkviestas iš užsienio, kurios lietuviškai nemoka, arba šiaip klebonų pastumdėlius. O savystovesnius mokytojus veja iš mokyklų lauk.

Kovodami už Lietuvos laisvę mes tikėjomės turėti žmonių, bet ne kunigų valdžią, nes norėjome, kad lietuviai butų broliai, o ne tarpusavio priešai, prie ko privedė dabar klerikalai. Mes netikėjome, kad laisvoj Lietuvoj lietuvis lietuviui galėtų kraują pralieti, o šiandie klerikalų dėka lietuviai žudo vieni kitus. Mes tikėjomės laimės ir gerovės, klerikalų dėka sulaukėme skurdo, vargo ir ašarų.

Žemaičiai ir aukštaičiai — padarėme klaidą, bet ją reik ir atitaisyti. Jei davėme klerikalizmui, kaip kokiai džiovai apsėsti visą Lietuvos kuną, tai atminkime, kad mes patys tą Lietuvos kuną privalome ir išgydyti, privalome išnaikinti Lietuvoje klerikalizmą. O jei to nepadarysim, tai klerikalinis suskis suės Lietuvą ir mes neteksime visko, už ką taip ilgai kovojome, kam tiek daug vargo ir sveikatos padėjome.

LAD. SERBENTA.
(„Žemaitis")

„TĖVYNĖ"

Savaitinis Susivienijimo Lietuvių Amerikoje organas, leidžiamas kas penktadienis.

S. E. Vitaitis — Redaktorius,

307 W. 30-th St., New York City.

Visi raštai skiriami „Tėvynei" turi but siunčiami Redakcijos vardu ir turi but su autoriaus parašu ir adresu. Prisiunčiamus raštus Redakcija trumpina ir taiso sulig savo nuožiuros. Netinkami spaudai smulkųs raštai—korespondencijos, eilės, pranešimai ir tt., naikinama ir autoriams negrąžinama, jei nėra pridėta pašto ženklelių jų sugrąžinimui.

SUSIRINKIMŲ UŽDRAUDIMAS.

Lietuvos klerikalinė diktatura pavedus apskričių viršininkams pasmaugti spaudą, tuomi dar nepasitenkino. Jie žengė dar vieną smurto žingsnį — dar vieną kartą sumynė Valstybės Konstituciją ir jau panaikino Lietuvos piliečių visas teises reikšti savo nuomonę viešai.

Lietuvoje iki šiol galima buvo rengti atvirame ore viešus susirinkimus. Taigi pasmaugus spaudą liktų dar vienas kelias paaiškinti visuomenei klerikalinės diktaturos žalingus Lietuvai žygius. Ir kas klerikalams blogiausiai, tai kad tokius viešus mitingus galėjo ruošti Seimo nariai visiškai nereikalaudami nei apskrities viršininko, nei policijos nuovados leidimo. Užtekdavo tik norinčiam Seimo nariui padaryti visuomenei pranešimą painformuoti apie tai vietos atatinkamus valdininkus, kur jis nori kalbėti, ir susirinkimas įvykdavo be jokių leidimų iš valdininkų pusės.

Kad atimti Seimo nariams ir šitą teisę, klerikalai perleido Seime susirinkimų įstatymo pakeitimą ir uždraudė atvirame ore, taigi viešuosius, susirinkimus ruošti net Seimo nariams. Vadinasi, pasmaugta ir spauda ir viešieji mitingai. O norint ruošti susirinkimus svetainėse jau reikia gauti iš valdžios įstaigų leidimas ir tos valdžios įstaigos gali visuomet taip patvarkyti, kad leidimas nebutų duodamas, arba jei ir duodamas, tai kad jis rengėjus pasiektų jau susirinkimo dienai praėjus.

Šitai klerikalai padarė delto, kad panaikinus visokias galimybes pareikšti visuomeninėms organizacijoms ir Seimo atstovams savo nuomonę, kad apsikalbėti, apsvarstyti valstybės reikalus. Antras faktas klerikalus vertė šitai padaryti, tai jų pačių nusmukimas visuomenės akyse. Mat tokiuose viešuose susirinkimuose galima kalbėti by kam, kuomet susirinkimo rengėjai, užbaigia savo kalbą. Ir labai dažnai atsitikdavo, kad pakalbėjus klerikalų kalbėtojams, pažangieji žmonės juos į dulkes sumušdavo ir visuomenė pritardavo pažangiesiems kalbėtojams. Nekuriose vietose minios klerikalų kalbėtojus net nuo bačkų nustumdavo ir reikalaudavo, kad kalbėtų pažangieji kalbėtojai. Toki įvykiai nekartą kunigus net desperacijon įstumė ir jie net šaudymais į nepritarančią jiems minią pasižymėdavo. Vadinasi, klerikalų diktaturai iš viešųjų mitingų nėra jokios naudos, todel jie juos ir panaikino.

Svetainėse rengiamieji susirinkimai jau klerikalams saugesni. Čionai reikalingas ir valdžios įstaigų leidimas, ir išlaidų pasidaro, ir ne visuose Lietuvos miesteliuose ir bažnytkiemiuose yra atatinkamos svetainės tokiems susirinkimams, ir, pagaliau, jau negalima tokios skaitlingos minios sutraukti ir rengėjai gali neleisti kitiems kalbėti. Tuo tarpu kiekviena bažnyčia yra paversta klerikalų partijos agitacijos vieta ir taipgi klebonai galės sakyti politinius „pamokslus" šventoriuose. Pažangioji visuomenė šitokių galimybių neturi ir jai burna yra visiškai uždaryta. Taigi Lietuvoje laisvo žodžio skelbimas yra visiškai uždraustas ir piliečių Konstitucijoje garantuojamos teisės yra suminta į klerikalinės smurto politikos purvus.

Bet Lietuvos žmonės šitom klerikalų užmačiom nepasiduoda ir labai reikšmingai bruzda: reiškia drąsius protestus, smerkia klerikalinės reakcijos užmačias ir rengiasi žut-butinei kovai su prispaudėjais.

Amerikos lietuviai privalo pagelbėti Lietuvos pažangai kuo tik galėdami. Ir neužtenka vien protesto rezoliucijas išnešti, kurios jokios realės reikšmės neturi. Musų protestai tik moraliai tvirtina Lietuvos kovotojų už laisvę jėgas, o šitame atsitikime didžiausį vaidmenį vaidina praktiška, apčiuopiama parama. Ir šitos praktiškos paramos nesuteiksime kitu budu, kaip tik prisidėdami finansiškai prie Lietuvos žmonių kovos už jų teises ir laisvę.

Dabar Lietuvos pažangai medžiaginė parama yra daugiau reikalinga, negu bent kuomet pirmiau buvo. Dabar reikės spausdinti užsieniuose atatinkami piliečių teises ir laisvę ginanti raštai ir jie reikės slapta gabenti Lietuvon, ko be pinigų neatliksi. Reikės didelių sumų pinigų įvairioms politinėms byloms, su kuriomis šiandien jau gali buti surišta net ir mirties bausmė. Reikės pinigų agitacijai į Seimo rinkimus ir kt. reikalams pinigai reikalingi. Taigi jau dabar laikas pradėti rimtai ruoštis teikimui pagalbos Lietuvos pažangai kovoje su klerikaliniu smurtu, kuris turi buti nugalėtas, jei norime matyti Lietuvą nepriklausoma valstybe. Be Amerikos lietuvių pagalbos nebut iškovota Lietuvai nepriklausomybė. Musų pareiga ir dabar pagelbėti Lietuvos žmonėms pasiliuosuoti iš klerikalinės vergijos ir sukurti laisvą, demokratingą Lietuvą!

PERŽVALGA

Penktų Metų revoliucija.

Keista, kad jau pusė metų prabėgo, bet nei Lietuvoje, nei Amerikoje spauda dar nieko neprisimena apie 1905 metus, kurių sukaktuvės šįmet pripuola. Tie metai buvo metai pirmutinio drąsaus ir viešo sukilimo lietuvių prieš caro valdžią. Rodos, reikėtų spaudoje apie tą laikotarpį plačiai rašyti. Seni veikėjai, matydami dabartinę Lietuvos padėtį, turėtų skelbti liaudžiai, kaip anuomet kovota prieš diktaturą ir priespaudą, kas tada buvo pergyventa, kokios viltys akstino veikėjus ir žmones. Bet apie tai dar ramu. Gal laukiama rudens.

Amerikiečių perdaug kaltinti negalima, nes šiandien redakcijose sėdi jauni žmonės, neatsimena tų audros metų. Bet yra ir senų veikėjų Amerikoje, kurie, jei prisimintų anas jaunystės dienas ir tą karštą upą, galėtų, jei netingėtų, pabriežti bruožus 1905 metų įvykių.

Sukaktuvės tų metų begalo ironiškos išeina Lietuvoje: kaip tada caro tarnai persekiodavo Bielinį, Grinių, Verbylą, Dr. Matulaitį, ir kitus veikėjus, tai dabar tų tarnų įpėdiniai šaukiasi policijos, idant „suvaldyti" tą patį Dr. Grinių, Bielinį, ir kitus, kurie pirmieji drįso sakyti lietuviams, kad reikia šluoti šalin caro valdžią.

Istorija kai kada gražių juokų prikrečia!

—o—

Lietuvių kalbos moksliškas tyrimas.

Lietuvių kalba, sakoma, labai sena, bet jos moksliškas tyrimas ir gramatikos nustatymas prasidėjo tik 1653 metais, kada pastorius Dovydas Klein išleido pirmą „gramatiką" lotynų kalboje. Po jo lietuvių kalbą tyrė: P. Rugis, Ostermeyeris, Koeppenas, Rėža, Boppas, Pottas, Bohlenas, Endrikis, Nesselmanas, Pričkus, Kuršaitis, Šleicheris, Milleris, Fortunatovas, Juška, Jaunius, Baranauskas, Aleksandrovas, Volteris, Laukaitis, Šlapelis, Jablonskis, Buga, Naginskas, Balčikonis, Gerulis ir Vireliunas.

Iš pradžių ją tyrė prusai, paskui vokiečiai, lietuviai ir rusai. Bet nežiurint to, visgi dar nėra tvirtai nustatytos lietuvių gramatikos ir rašybos.

—o—

Kulturos darbas Lietuvoje.

Birželio pabaigoje Kaune įvyko taip vadinamas Lietuvos Kulturos Kongresas. Jame dalyvavo ir 2 atstovai nuo amerikiečių, butent nuo Sandaros. Viso buvo 79 atstovai nuo 15-kos kulturinių Lietuvos draugijų. Pažymime, kad tame kongrese taikiai ir sutartinai dalyvavo valstiečiai liaudininkai ir socialdemokratai, kas Amerikoje, prie dabartinių partyvinių kovų, butų negalimas dalykas.

Kongresas išklausė eilę referatų, kurie parodė, kad veik pusė Lietuvos suaugusių žmonių nemoka nei skaityti, nei rašyti. O su suaugusių švietimu valdžia kolkas nieko nedaranti. Tas reikalas paliktas sąmoningai visuomenei savo pastangomis atlikti. Paskui paaiškėjo, kad pradžios mokyklų neužtenko Lietuvoje, o ir esamose skiepijama ne žmoniškumas ir mokslingumas, bet tikybinis fanatizmas ir neapykanta prieš „bedievius". Toki mokykla pasisekimo negali turėti ir ekonomišku žvilgsniu skriaudžia liaudį.

Kongresas išrinko Kulturos Tarybą iš: Toliušio, Lašo, Bielinio, Purėno, Augustinaičio, J. Norkaus, Brašiškio, Jonuškio, Dailydės, Rimkos, Galvydžio ir Petraičio. Tos Tarybos užduotis bus išdirbti tinkamą programą suaugusių kursams ir išplėsti Liaudies Universitetų veikimą. Taipgi nutarta visomis išgalėmis remti „Kulturos" B-vės knygų leidimo planą.

Šis kongresas yra faktas valstiečių liaudininkų ir socialdemokratų (arba, visos pažangiosios Lietuvos visuomenės) bendradarbiavimo kulturos dirvoje. Apie šį bendradarbiavimą Amerikoje, dar tik šiandien musų laikraščiai pradėjo kalbėti, bet konkrečių planų dar niekas nesiulo.

—o—

Popiežiaus auka jezuitams.

Lietuvos klerikalų organas „Rytas" praneša, kad popiežius dovanojęs jezuitų statomai gimnazijai Kaune pusę miliono lirų (lira verta apie 3 ir pusę centų), norėdamas įrodyti savo „tėvišką meilę" Lietuvos jaunimui.

Tolima Roma remia savo tarnų pastangas suimti Lietuvos švietimą į savo nagus, o pažangioji visuomenė net Mariampolės gimnazijos negalėjo apginti ir išlaikyti.

Tai yra liudnas apsireiškimas!

Amerikiečiai turėtų ypatingai paremti nesenai susitvėrusios Kulturos Tarybos siekius, kuriais norima apšviesti suaugusius Lietuvoje. Ypatingai turėtų pirkti „Kulturos" B-vės leidžiamas knygas, dalinti jas savo giminėms.

Laisvės priešai nesnaudžia, todel ir pažangioji visuomenė turėtų bruzdėti!

—o—

Evoliucija sukelia domėsio.

Knygynai ir knygų leidėjai raportuoja, kad evoliucijos byla Daytone privertė žmones pasiskaityti knygų apie evoliuciją. Kas negali nusipirkti, tas eina į viešus knygynus, o kas gali, tas perkasi. Taigi ta byla padarys naudos, praplatindama mokslą.

Lietuvių kalboje knygų apie evoliuciją veik nėra. Užtai sveikintina TMD. išleistoji knyga „Pasaulio Istorija", parašyta anglų rašytojo Wellso ir išversta buvusio „Tėvynės" redaktoriaus, V. K. Račkausko. Pirmo tomo pradžioje evoliucijos teorija labai gražiai faktais ir paveikslais išdėstyta ir parodyta kaip evoliucija vyko, kokie gyvunai seniau gyveno ant žemės ir pranyko, kokios žmonių ir pusiau-žmonių rasės gyveno ir nyko. Tą knygą kiekvienas įdomaująs evoliucija ir žmonijos istorija turėtų įsigyti.

—o—

Dar Vienas Atsivertimas.

Kunigų organe „Drauge" skaitome sekamą pranešimą:

„Šito laiško apačioje pasirašęs viešai pareiškia: kad, nuo šio laiko nuo Chicagoje pasiskelbusio Vilniaus Vadavimo Komiteto atsiskiria... ir vienkart atsisako nuo visokių nuopelnų ir garbės...

„Apačioje **pasirašiusiojo,** per metus, bandyta darbu ir pavyzdžiu nepartijinį veikimą įvykinti....., bet tos pastangos taip netobulos, kad jomis gėrėtis negalima. Gi dirbti be pasekmių neverta. **Ant. K. Rutkauskas, M. D.**"

Tik ir nenubosta tam D-rui Rutkauskui varteliotis į visas puses. Buvo karštu laisvamaniu, vėliaus nutupė klerikalinio abazo viršunėse; nukritęs iš tų viršunių, pradėjo bepartyviu skelbtis ir uoliai organizavo Chicagoje Vilniaus Vadavimo Komitetą. Dabar vėl sugrįžo pas klerikalus. Kunigų organas labai apsidžiaugė tokiu D-ro Rutkausko atsivertimu, tačiau pažangiąjai visuomenei nuo to nei šilta, nei šalta. Matomai vėl jam pažadėta „aukštas činas" klerikaliniam abaze, todel laimingos kelionės daktarui!

Eik su kvailiu vėžiautį, jis varlių prigaudys.

ŽMONIŲ SVEIKATA

Šį skyrių veda DR. A. J. KARALIUS, 3303 So. Morgan St., Chicago, Ill.

Visus šiam skyriui skiriamus rašinius reikia siųsti stačiai skyriaus vedėjui, čionai pažymėtu antrašu.

LYTIES HYGIENA

Rašo Dr. A. J. Karalius.

VENERINĖS LIGOS.

Sekamos ligos venerinės: gonorėja, sifilis, minkštasai šankeris ir visa eilė šitų ligų pasekmių. Paprastai venerinėmis ligomis apsikrečiama laike lytinių santikiavimų — kartais šitas ligas vadina Veneros (meilės dievės) ligomis, slaptomis ligomis ir dar kitaip. Vadinama ir biauriomis ligomis. Venerinės ligos sudaro svarbiausią dalį lyties higienos. Kiekvienas tėvas ir motina privalo tikrą teisybę apie šitas ligas žinoti, nes kitaip kaip tu savo vaikams paaiškinsi. Ir del to viename straipsnyje negaliu visų šitų ligų sutalpinti. Parašysiu du straipsneliu: šiek tiek platėliaus reikia pakalbėti.

Gonorėja.

Lietuviai šitą ligą vadina pulėtekiu, klepu, triperiu ir kt. Tai nesvarbu. Mano supratimu reikėtų vadinti gonorėja, nes tinkamo lietuviško žodžio neturime: šita liga Lietuvoje kaimuose prieš karą nebuvo žinoma, musų protėviai, spėju, su ja gal ir buvo apsipažinę nuo kryžeivių, vokiečių, gudų ir kt. kaimynų.

Ligos požymiai.

Gonorėja prasideda sekamai. Pirmiausia dėginimas, niežėjimas ir peršėjimas šlapinimosi kanalėly. Reikia dažnai šlapintis. Tuojaus pasirodo puliai. Kartais prieš pulių pasirodymą ligonis truputį sargalioja: galva skausta, svaigsta truputį (nedaug), strėnos skausta ir tt. Vėliaus šlapinimosi kanalėlis paraudonuoja iš viršaus, varpa truputį patinsta. Vėliaus liga, taip sakant, apsimalšina: išnyksta visi žymesni skausmai, liga nuslenka kur nors giliau ir ardo lyties aparatą ir visą kuną lėtai, bet tikrai. Žinoma, labai daug priklauso nuo gydymo, nuo ligonies užsilaikymo. Daug ligų pati gamta sunaikina, bet šitą ligą sunaikinti nepajėgia. Neišgydyta gonorėja gali varginti žmogų ilgus laikus — kartais dešimtis metų. Paprastai liga pasilieka lyties aparabe, bet neretai pereina ir į visą kuną; tuomet pasidaro vadinamas gonorėjos reumatizmas. Kartais ligos nuodai greitai į kraują pereina ir nelaimingas ligonis umai miršta. Užsendinta gonorėja ardo ir dvasią. Taip. Aš tai daug kartų esmi patyręs. Kartais gonorėja paganina savo rųšies išbėrimų ant odos. Gonorėja limpa visiems vyrams, moterims ir vaikams, turtingiems ir beturčiams.

Ligos priežastis.

Gonorėja limpama liga. Kitaip sakant, bakterinė liga — kiekvieną limpamą arba apkrečiamą ligą pagamina savo rųšies bakterijos, perai, mikrobai, antkričiai. Gonorėją pagamina gonorėjos perai, vadinami *gonokokai.* Nėra gonokokų, nėra gonorėjos ir atbulai. Gonokokai paprastai gyvena lyties aparate; už tai gonorėja apsikrečiama laike lytinių santikiavimų. Vyras apkrečia moterį arba moteris vyrą. Gonorėja sergančio puliuose visuomet yra gonokokų, kurie gali apsigyventi akyse, nosyje, burnoje ir kt. Kartais apsikrečiama šita liga visai nekaltai. Nekaltai apkrečiama vaikai.

Draugijos žvilgsniu.

Gonorėja kankina asmenį ir draugiją, visą tautą. Gonorėja gali sukrikdinti lyties aparatą ant tiek, kad vyras ar moteris palieka sterili, t. y. bevaikiai. Labai dažnai pas moteris gonorėjos perai sulenda gilyn, užblokuoja Falopijaus dudeles ir moteris vaikų turėti nebegali, o jau kalbant apie operacijas, tai moterims del gonorėjos daroma labai žymi dalis operacijų. Gonorėja taip-gi gali užblokuoti vyro sėklų dudeles; tuomet vyras palieka sterilus. Ir tuo budu šita liga naikina tauta. O jau kiek visokių nesutikimų pasidaro šeimynų gyvenime, kiek divorsų... Kiek saužudysčių... Geriau nepasakoti.

Labai išsiplatinusi liga.

Gonorėja (klepu) serga didžiausias skaičius žmonių civilizuotuose kraštuose; didesnis skaičius, negu sergančių sloga, šalčiu. Vyrų daugiau, moterų kiek mažiau. Trečia dalis vyrų yra turėję gonorėją. Tikrai. Kodel tiek daug žmonių gonorėja serga? Gana sunkus atsakymas, nes yra daug priežasčių, kurių svarbiausios bus šitos:

1) Gonorėja limpama liga: daug vyrų ir moterų turi gonorėją ir laike lytinių santikiavimų apkrečia vieni kitus. 2) Labai žymus nuošimtis prostitučių serga gonorėja. 3) Šita liga slepiama ir sykiu slaptai platinama. 4) Daug moterų turi gonorėją ir visai nežino kad turi — visą bėdą nuverčia ant vadinamų „baltųjų", kurios neretai reiškia gonorėją. 5) Sulyginamai visai nesenai apie šitą ligą pradėta viešai kalbėti — dar nesuspėta žmonėms gonorėjos pavojingumas išaiškinti. (Lietuvių raštuose tik keletas metų kai rašoma šis tas apie gonorėja. Rodos trys metai atgal net daktarų (lietuvių) susirinkime man norėta pasakyti, kad nevartoti žodis „gonorėja", nes tai esanti parnografija...)

Vyrų gonorėja.

Paprastai trečioj dienoj po lytinių santikiavimų su motere prasideda niežėjimas, peršėjimas ir skausmas slapinimosi kanalėly, atsiranda puliai, slapintis reikia eiti dažnai. Varpa puliuoja, kartais patinsta ir paraudonuoja. Tinkamas gydymas per šešias savaites pašalina ligą. Jei nėra tinkamo gydymo, tai gonorėjos perai sulenda giliau, apsigyvena prostatinėj liaukoj, sėklų puslelėse, kartais inkstukuose. Kartais varpoje giliau įsiknisa. Kartais puslėje, kartais net inkstuose. Tuomet, žinoma, atsiranda visokių nesmagumų, mažesnių ir didesnių skausmų. Šimtai visokių požymių: čia nėra vietos viskas nė išvardinti. Gydymas tuomet sunkus. Užsendintą gonorėją, gydyti reikia didelio patyrimo ir laiko. O išgydyti visuomet galima.

Moterų gonorėja.

Paprastai pradžioje moteris maža ką jaučia. Niežėjimas, peršėjimas, degimas apie šlapinimosi kanalėlį, truputis pulių, šlapintis reikia dažniau — neretai pradžioje yra viskas ką moteris jaučia, kartais beveik nieka nejaučia. Kartais jaučia, bet nepaiso.

Pradžioje gydymas sekmingas ir neperilgas, vėliaus padėtis pablogėja. Gonorėjos perai moters lyties aparate randa puikios dirvos veistis; sulenda gilyn į gimtuvę, paskui į eviduktus (Falopijaus dudeles) ir į aplinkinius audinius. Pasidaro visokių nesmagumų ir skausmų. Dažnai moteris palieka sterili, t. y. negali vaikų turėti. Paskui eina operacijos — viena po kitai...

Kaip apsisaugoti.

Apie apsisaugojimą nuo gonorėjos rasite kitame straipsnyje kur kalbėsime apie apsisaugojimą nuo venerinių ligų — už poros savaičių.

Gydymas.

Gonorėjos gydymą reikia pavesti medicinos daktarui. Pats neišsigydysi. Didelę klaidą daro tie, kurie perkasi aptiekose kokių nors skystimų ir paskui „gydosi"; dar kvailiau elgiasi tie, kurie eina pas visokius šundaktarius ir burtininkus. Jei visi tinkamai gydytųsi, tai gonorėjos tiek daug ir nebutų. Jei žmonės daugiau apie ligas žinotų, tai ligų tiek ir nebutų. Tai senai žinoma aksiema. Už tai geriausia priemonė naikinti gonorėją bus šita: lai žmonės tikrą teisybę žino apie šitą ligą. Tai mes bandome padaryti raštais ir gyvu žodžiu.

Gazdinimais čia nieka nenuveiksi. Užtenka prietarų, mums reikia tikrų faktų, nuogų teisybių. Apie tai vėliaus.

Stengkis sutikt savo draugą su šypsa; linksmas vyras arba moteris visur pageidaujama, bet dispeptikas niekur nereikalingas.

Neverk! Ašaros paprastas dalykas pasakose, bet ne realiame gyvenime.

Juokis... Juokas geresnis už medicinas.

Domas Klausutis.

Iš "Krikščioniškosios" Politikos Laktų

(Tąsa)

Nenuostabus lygiai ir Aliantų atstovų pareiškimas musų valdžiai, kur įspėjama Lietuva nesikišti į Klaipėdos reikalus. Aliantai sakė, girdi Klaipėdoje, susidaręs revoliucinis lietuvių komitetas, kuris pasisavinęs krašto valdžią, norįs atimti iš santarvės buvusį Vokietijos kraštą, kuris einant Versalės sutartimi dabar esąs Aliantų (santarvės) žinioje. Taigi ir įspėjo Lietuvos vyriausybė, kad ji oficialiai ar ne oficialiai neremtų Klaipėdos sukilėlių, partizanams negelbėtų.

E. Galvanauskas atsakė Aliantų atstovams, tvirtindamas, kad „kad Lietuvos vyriausybė, išgirdusi pirmus gandus apie sukilimą Klaipėdos krašte, tuojau ėmėsi priemonių neleisti bet kokiems ginkluotiems partizanams pereiti iš Lietuvos į Klaipėdą." (Žinoma, ant popieriaus kitaip negalima buvo atsakyti). Po Aliantų pareiškimo, atadundėjo Ambasadorių Konferencijos nota, pasirašyta Poincare, kurioje buvo smarkiai grasinama Lietuvai už įvykius Klaipėdos krašte. Poincarė įspėjo, kad Lietuva bus atsakominga už leidimą į Klaipėdą partizanų.

KLAIPĖDOS IŠVADAVIMAS.

Tačiau lietuvių tautos nepabaidė nei Aliantu kolektyvis ir smarkus pareiškimas, nei Ambasadorių Konferencijos didžiausieji grąsinimai. 1923 m. sausio 15 dieną sukilėliai paėmė Klaipėdą. Klaipėda išvaduota, gali sakyti, Lietuvos šaulių dėka. Tai įvyko svarbi diena Lietuvos istorijoje. Šis faktas yra pavyzdys, kad Vilnius kuomet nors tokiu pat budu gali buti išvaduotas iš Lenkijos vergovės, kaip Klaipėdos kraštas buvo išvaduotas iš Prancuzijos nelaisvės.

Prasidėjus Klaipėdos krašte sukilimo gaisrui, Mažosios Lietuvos Gelbėjimo Komitetas ir jo pastatytoji Direktorija savo veiksmu parodė griežto ir energingo nusistatymo prieš santarvės valdžią. Griežtai buvo pareikalauta pasitraukti santarvės kariuomenės ir nekliudyti krašto apsisprendimui. Toks Klaipėdos sukilėlių valdžios elgėsys nemaža prigąsdino santarvės valstybes, del jų „prestyžo įžeidimo". Nusigando ir Ambasadorių Konferencija. Sukilimui numalšinti imtasi paskutiniausių priemonių. Delto Santarvės Valstybės paskyrė nepaprastą komisiją Klaipėdos sukilimui ištirti. Komisija, kaip žinome buvo sudaryta iš trijų asmenų, prancuzo, anglo ir italo. Tos komisijos pirmininku, prancuzas Clenchant buvo didžiausias lenkų prietelis. Manyta, atvažiavus į Klaipėdą padaryti sukilėliams galas. Ir ištikrųjų p. Clenchant čia norėjo elgtis kuo smarkiausia su tais revoliucininkais, kurie nenori klausyti vyr. komisaro Petisnės lenkų atstovo Klaipėdoje, išdidaus sliachtos Šarotos. Dėja, Klaipėdos lietuvių buta nenusigandėlių. Taigi ir bombardavo Lietuvą iš visų pusių: Klaipėdos krašto ir Lietuvos valdžią. Buvo imtasi griežčiausių priemonių. Čia, kaipo istorijos dokumentus, dedame Aliantų ultimatumą Lietuvos vyriausybei:

„Paryžius 1923 m. vasario m. 1 d. Valstybės (aliantų) konstatuoja, kad Lietuvos atstovas Klaipėdoje, prieš savo vyriausybės pasižadėjimą, suteikė diaktorinį atsakymą nepaprastai komisijai, kuri iš jo reikalavo imtis visų priemonių, idant butų atšaukti Lietuvon lietuvių elementai, kurie yra Klaipėdos teritorijoje. Antra vertus p. Simonaitis ir Gelbėjimo Komiteto pirmininkas atsisakė paleisti kariuomenę, kurios pasilikimas su ginklais nėra sutaikomas su valstybių autoriteto atstatymu ir tvarkos grąžinimu; tos sąlygos yra Aliantų vyriausybių pastatytos prieš jųjų sprendimą kai del to krašto.

Nepaprastoji komisija gausingomis, sutartinomis informacijomis įsitikina, kad smurtas, kurs leido lietuvių bandoms įsiviešpatauti Klaipėdoje, buvo paruoštas Lietuvoje, kad Lietuvos vyriausybė davė direktyvas, pinigų ir ginklų ir siuntė į kraštą kareivių ir reguliarės kariuomenės karininkų.

Šitokiose sąlygose Santarvės vyriausybės skaito Lietuvos vyriausybę pilnai atsakominga už įvykius, kurie įnešė sąmišio į Klaipėdos kraštą ir reikalauja, kad ji imtus visų reikalingų priemonių (bet nesiųsti naujos lietuvių kariuomenės) idant per septynias dienas butų ištraukti visi ginkluoti elementai, atvykę iš Lietuvos, paleistos ginkluotos bandos toj pačioj teritorijoj, kad Simonaičio vyriausybė butų atstatyta ir paleistas Gelbėjimo Komitetas. Nauja vyriausybė, kurią mano įsteigti Santarvės vyriausybės iš dviejų gyventojų elementų neprivalės turėti nei vieno iš vadinamosios Simonaičio vyriausybės, nei iš Gelbėjimo Komiteto, kurių Santarvės vyriausybės negali laikyti laisvai gyventojų pareikštų valios atstovais.

Valstybės pakartoja šiuo atvėju, kad mano panaudoti savo autoritetą, eidamos pasižadėjimais, kurie joms privalomi iš Versalės traktato 99 str. tiktai padarymui nusprendimo del krašto likimo, kuris jau butų padarytas be ginkluotos intervencijos, už kurią atsako Lietuvos vyriausybė.

Jeigu per septynias dienas, skaitant nuo šio pranešimo įteikimo dienos, šios sąlygos nebus išpildytos, Santarvės vyriausybės praneš Tautų Sąjungos Taybai Lietuvos vyriausybės nusistatymą del konsekvencijų, kurių jis gali iššaukti. Kai del svarbiausių Santarvės valstybių, tai galimas jų diplomatinių santykių nutraukimas su Lietuva..."

Taip skamba Santarvės vyriausybių ultimatumas Lietuvai. Tame ultimatume matome smarkiausių grąsinimų. Laimė, kad tas ultimatumas geruoju pasibaigė, nes matome, kad iš tos dalykų padėties galėjo pasidaryti didelis politinis skandalas.

(Daugiau bus)

Ne tas vargšas, kuris mažai turi, bet tas, kuris daug trokšta.

GYVENIMO RUOŽAI

Rašo A. B. STRIMAITIS.

SEKMAS — NEVOGK!

Adomas susipažįsta su Magde, Kuri yra panaši daugiau į Francijos moteris, atsidavus Smaguriavimui netiki į vedusių žmonių gyvenimo smagumą. Skaityk jo paties išpažintis.

II.

Tuom laik Magdė gavo darbą musų kompanijos raštinėje, kur aš buvau knygvedžio pirmoji ranka. Ji nė kiek nebuvo gražesnė už Mildą, bet man atrodė iš pirmo pamatymo, kad truputėlį yra padykusi; visuomet budavo apsirengusi švariai ir kalbėdavo neapsakomai švelniu tonu, taip kad retai buvo galima kitą tokią surasti. Mėgo sportą, gražias drapanas, šokius taip kalbėdavo, kad ištikrųjų rodės, jog ji šokiui buvo tik ir gimusi. Budavo kad pasisuks ant vienos kulnies, tai rodos ją viesula neša. Jos žvilgsniuos budavo kas tokio nepaprasto, tarsi kokia tai misteriška šviesa iš akių žėrėdavo, o jei kas šiurkščiu žodžiu ją užgautų, tai tose akyse pasirodytų ašaros kas butų dideliausiu prasikaltimu. Delto ir man visuomet prisėjo skaitytis su žodžiais kuomet kalbėjau su Magdalena.

Jau iš pat pradžios man atrodė, kad aš jai puoliau į akį geriau, negu bile vienas tame skyriuje dirbančių vyrų. Kuomet mums iš darbo reikdavo kartu važiuoti vienu tramvaju, tai draugingumas pas mus greitai atsirado. Laike pietų budavo abudu einava valgyklon. Iškart aš, mandagumo delei, pasiuliau užmokėti už pietus. Ji tam nesipriešino. Bet po kelių tokių atsitikimų, ji budavo jau vaktuoja, kad kartu išeituva pietuoti. Maža to, aš prisiklausęs jos kalbų apie teatrus, apie šokius, pasisiuliau vieną kartą vestis ją teatran. Ji mano sumanymą priėmė su ypatingu džiaugsmu. Po nekurio laiko, keletą kartų apsilankius šokiuose ir teatruose, kur ji budavo paima mano ranką ir spaudžia, aš ir įpratau jos rankytę spaudyti. Išsivystė manyje meilė ir prisirišimas prie Magdės nemažesnis kaip prie Mildos; nors dabar aš buvau ant kelio pražuties, bet pats to nežinojau ir nejaučiau blogai daręs.

Pietųs ir vakarienės, teatrai, šokiai ir kabaretai netruko sunaikinti visą tą ką buvau sutaupęs. Vienok negalėjau atsisakyti nuo Magdalegos. Ji buvo tokia linksma, taip visuomet patenkinta, delto šiokiais vakarais praleisdavau laiką su Magdalena, o šventadieniais nueidavau pas Mildą. Kuomet budavau su Magdalena, niekuomet nieko nepamįslydavau apie Mildą, o kuomet buvau pas Mildą, tai pamiršdavau apie Magdaleną.

Kuomet Magdalena budavo mane pabučiuoja, tai rodydavos, kad išlendi iš tamsaus urvo į saulės šviesą, palikdavo tokias žymes kaip kad su karšta geleže pervažiuotum per sniegą. Ir tai paliesdavo mano širdį iki tam laipsniui, kad ant valandėlės sustodavo plakusi. Aš dabar buvau kariuomenę atsitarnavęs ir jau nebuvau dvidešimts trijų metų amžiaus ir, kas blogiausiai, kad Magdalena tą gerai žinojo.

Ši meilė, kokią aš jaučiau prie Magdalenos buvo suvisai skirtinga nuo tos kurią jaučiau budamas prie Mildos. Skirtumas buvo toks kaip naktis su diena: viena užžavėjo mane savo neapsakomu lipšnumu, išlėto — kaip kad palšas debesėlis slinkdamas per dangaus skliautą birželio mėnesyj, — kita audringai. Aš pasijutau esąs kaip keleivis Saharos tyrlaukiuos viesulos užpultas.

Kuomet budavo nueinu pas Mildą, ji pradeda man savo planus pasakoti apie ateitį. Tuomet budavo viską užmirštu ir noriu, kad greičiau laikas prisiartintų, idant galėtumem greičiau eiti gyventi, ir rodėsi kad nieko gyvenime daugiau nestokavo. O kuomet Magdalena budavo nusišypso, sėdėdama prie stalo valgant pietus ar vakarienę, ar kuomet budavo tirpsta mano rankose su ja bešokant, turėjau lygiai tokį patraukimą kaip ir prie Mildos; o kuomet vienas buvau, tai mano mintis atsisakė paklusnumo, kad nusistatyti vieną kurį kelią ir eiti juomi.

Magdalena visuomet atsinešdavo prie manęs su karšta meilę ir entuziaztiškai prakilniai kalbėdavo kitiems apie mane. Aš žinojau, jog ji mane tikrai myli. Iš dalies ji buvo lyg tai radikališkų pažiurų. Vieną vakarą, kuomet ginčinomės apie įvairius klausimus, palietėm vieną ir musų firmos darbininkų, kurs buvo susižiedavęs ir neužilgo žadėjo apsivesti. Ji atsilie pė: „kaip tu sau manai Adomai, tokia nelaimė prisiartina musų Petrui; tai pasirendavos porą kambarėlių, įlys į kokį urvą, užsidarys nuo pasaulio manydami, kad visą amžį gali gyventi tik ant vienos meilės. Bet pagyvenus metus, atsiras švirplys, tuojaus paskui tą-kitas ir kas iš to? Tuojaus pradės vienas kito nepakęsti, nes užsidarius nuo žmonių visą amžį gyventi tai geriau buti kalėjime. Apsivedimas kas tokio man atrodo tai gamtos gudrumas. Kaip tik nespėjo vyras su motere susipažinti, susimylėti, tai tuojaus vienas iš jų nori apsivesti. Kodel? Rodos negalėtų pasitenkinti tuomi, kad turi vienas kitą be to ženybinio ryšio. Tu žinai, kad yra daug lakštingalų, kurios klėtkoje negieda. Apsivedimas man butų klėtka, niekaip negalėčiau buti linksma. Aš noriu turėti iki valiai ruimo, kad galėčiau ištiesti sparnus. Delto aš neapsakomai tave myliu kad tu patenkintas mano meile ir niekuomet neužsimeni man apie apsivedimą".

(Daugiau bus)

TAIKOS PRADŽIA EUROPOJE

(Pagal *C. Delesle Burns*, iš anglų kalbos — *V. Dargvainis*).

(Tąsa)

„Trampas" garlaivis skiriasi nuo didelio „lainerio" tuo, kad jo savininkas siunčia jį „čarteriu" į bet kokį uostą, kur tik galima gauti važmos. Prekių savininkai dažniausia ir samdo tuos laivus, apmokėdami jų keliones tarp uostų, iš kurio ir į kurį laivas plaukia. Tokiu budu „trampas" garlaivis gali išplaukti iš Londono į Port Saidą su plieno bėgiais ir motorais, iškrauti ten tas prekes ir iš ten gabenti medvilnes į Bombay'ų; iš Bombay'o jis gali eiti, nauju čarteriu, su ryžium ar su Indijos medvilnių manufaktura į Shanghai'ų; iš čia — su angliais į Kobe ir, galų gale, su mišriomis prekėmis į San Francisco. Naujas čarteris gali pasiųsti jį su džiovintais vaisiais pajuriu į Valparaiso ir toliaus aplink visą Pietų Ameriką ir atgal, galimas daiktas, jau tuščiomis, aukštai vandenyje, besisupant tarytum iš nuovargio, į Londoną. Toks laivas gali kartais užtrukti šitokioje kelionėje du ar tris metus.

Šitaip tai okeano laivininkystė davė naujus visiems pasaulio žmonėms tarpusavių santykių pamatus. Bet šičia taip jau buvo gana komplikuota finansų organizacija. Visų didžiųjų pramoningų kraštų bankai palaikė artimus ryšius. Kituose gi ne taip jau pramoninguose kraštuose, kai Pietų Amerika, buvo šimtai „skyrių" bankų iš tokių pramonės ir finansų centrų, kaip Londonas, Paryžius, Berlinas, Frankfurtas, Amsterdamas ir New Yorkas. Šitie skyriai buvo kaip ir viduramžių Londono „Lombardai", arba kaip „faktorijos" Rytuose aštuonioliktame amžiuje. Per tuos skyrius buvo atliekamas apsimainymas prekėmis, kurių vertybė įvairiuose kraštuose įvairiai ir įkainuojama. Tautų prekyboje buvo trys vyriausie pinigų (arba „valiutų") vienetai, butent sterlingų svaras, Jungtinių Valstybių doleris ir „Meksikos" doleris.

Visi vyriausieji pasaulio miestai buvo sujungti telegrafu; visokios žinios apie bet kur įvykusias nelaimes arba išradimus tuoj aplėkdavo visą pasaulį. Naujienos— labai svarbus dalykas, nes ne kartą koki nors permaina gali tuojau arba eventualiai turėti įtakos į tolimų kraštų maisto kiekį arba į milionų žmonių darbą. Universalinė Pašto Sąjunga kas metai apskaitliuoja, kiek kurs kraštas turi mokėti už svetimšalių laiškų vežiojimą. Pašto tarnyba visame pasaulyje pasidarė taip tobula, kad maža kas ir tepamąsto, kaip komplikuotas yra tas aparatas, kurs paima kur nors, leiskime sau, Anglijos kaimelyje įmestą pašto dėžėn laišką, pergabena jį per keletą svetimų kraštų ir saugiai įteikia adresatui kur nors Japonijos kaime.

Didelis ir nepaliaujamas santykiavimas tarp visų žmonių, ėjęs per pusę šimtmečio ir vis daręsis tobulesnis ligi pat 1914 metų, vedė žmones prie žymių pagerinimų meno ir mokslo srityse. Teisybė, nebuvo tokio didelio genijų išsiveržimo, kokį matėme Italijoje Renesanso laikmečiu. Bet, imant pasaulį visumoje, atrandama daug geros architekturos, geros muzikos, geros tapybos ir skulpturos pavyzdžių; apšvietai didėjant, jau daug žmonių galėjo naudotis tuo menu, koks buvo. Daug artistų galėjo griežti ir dainuoti įvairiuose kraštuose; visuose dideliuose miestuose buvo rengiamos svetimšalių dailininkų tapybos ir skulpturos kurinių parodos. Jungtinės Valstybės Amerikoje sutvėrė įdomiausią architekturą, nors ji dar ir neturi įtakos į kitas šalis, bet gi ji rodo, kad jauni kraštai netrukus gausiai atmokės savo skolas seniems kraštams, įnešdami savo įnašų į pasaulio civilizaciją.

Įžymus yra faktas naujesniojo santykių plėtimosi istorijoje tai, kad Vakarų pasaulis susipažino su Kinijos menu. Jau kitoje vietoje minėjome, kad kontaktas su Kinija turėjo, civilizacijos atžvilgiu, geros įtakos į Europą. Bet geriausieji kiniečių meno kuriniai, kurie buvo žinomi pirm 1900 m., buvo iš keturioliktojo amžiaus. Naujosios gi kelionės pagelbėjo surasti Sung'o ir T'ang'o laikmečių meno kurinius. Kinijos senovės karstuose („tombs") atrasti tobuliausie senovės keramikos pavyzdžiai; bažnyčiose ar priklausiusiose joms vietose rastos dailios stovybos, kai pvzd. Lohan'o Britų muzėjuje (apie 900 m. po Kr.), ir tokie paveikslai, kai tas, kurį vadina „Žemės Rojum" („Earthly Paradise") iš 1060 m. po Kr. Beto, musų laikų mokslininkai atrado senovės Kinijos poeziją. Galimas daiktas, kad Kinijos įtaka gali pasirodyti daug svarbesnė Vakarų menui, ne kaip įvairių tautų Vakaruose post-impresionistai ir futuristai.

Mokslas taip jau labai žymiai nužengė pirmyn. Keleriais metais pirm 1914 m. buvo visa eilė metinių tarptautinių mokslo kongresų, kur įvairių tautų mokslininkai diskutavo naujausius išradimus ir svarstė busimųjų eksperimentų kryptį, turėdami omėnyje tolimesnius išradimus. Taip, pavyzdžiui, jie nuspręsdavo, kad saulės užtemimą reikia daboti tinkamose observacijoms (nors kartais ir labai tolimose) musų žemės rutulio vietose; kiekviena toki observacijos stotis turi buti pavesta atskirų kraštų astronomams, kad jie paskui galėtų iš savo observacijų davinių sudaryti bendrą raportą. Šitai buvo neįmanomai didelė pažanga informacijų rinkimo atžvilgiu, sulyginus su septynioliktuoju amžium, kai Halley'is buvo nusiųstas pats vienas ant šv. Elenos salos, kur turėjo žiurėti į pietų hemisferos žvaigždes. Šitokiu pat budu įvairių kraštų mokslininkai bandė įvairias naujas idėjas medicinos srityje ir lygino savo bandymų davinius. Įvairųs mokslai žengė pirmyn taip greitai, dėka tarpusaviems viso pasaulio specialistų santykiams, kad, pavyzdžiui, vieno krašto fizikas greičiau supras kito krašto fiziką, ne kaip jį patį galėtų suprasti jo paties krašto mokslininkas, tyrinėjąs kurią nors kitą mokslo šaką.

Net valdžios, kurios iš senų senovės budavo naturalųs viena kitos priešai, priprato prie metinių daugelio kitų tautų atstovų konferencijų ir svarstė čia ne karo klausimus, bet tokius klausimus, kaip tobulinimas švietimo metodų, saugoti žmonių sveikatą, plėsti ir tobulinti prekybos įstatymus. Po to, kai *Titanic,* susiduręs su ledų kalnu, nuskendo su keliais šimtais žmonių, 1913 metais įvyko tartautinė konferencija ir nustatė proporciją valčių, kokias privalo turėti kiekvienas laivas; visos valdžios susitarė griežtai to reikalauti iš laivų savininkų. Valdžios, kai matome, įsitikrino, kad jos netik gali, bet ir privalo veikti išvieno, jei nori pasisekimo savo piliečių švietimo, sveikatos ir saugumo srityse.

Visa tai, — visų tautų menininkų ir mokslininkų santykiavimai, apsimainymas maistu ir rubais, mašinomis ir prabangos dalykais, — visa tai buvo žmonių taikos suorganizuota. Dėka tam, badas ir maras jau buvo nebetiek baisųs ir nebe tiek dažnai pasikartojantie dalykai, kai tai buvo praeityje. Einant pasaulio prekybai, ėjo tarpusavis apsikeitimas idėjomis, kas buvo daug svarbesnis dalykas už maistą ir drabužius. Mokslas buvo nešamas į visus pasaulio kraštus. Inžinerija tiesė kelius, kasė kasyklas, statė tiltus ir uostus; medicina saugojo žmones nuo choleros ir raupliių, stabdė epidemijas ir mažino žmonių kentėjimus. Bet nežiurint šitos pažangos, taikos organizacija vis dar paliko daug vargo svarbiausiuose pasaulio kraštuose. Tukstančiai žmonių dideliuose miestuose— New Yorke, Chicagoje, Berline, Paryžiuje, Barcelonojo, Amsterdame, Tokyo, Londone, Glasgowe ir kt. — beveik visai neturėjo jokios dalelės tuose turtuose ir toje jėgoje, koki buvo pasaulio pasiekta devynioliktame amžiuje. Žinoma, tie tukstančiai žmonių gyveno, kaikuriais atžvilgiais, geriau už savo prosenėlius Viduramžiuose; jie visgi naudojosi didele miestų užlaikoma švara ir daug laisvesniais tarpusaviais žmonių santykiais. Bet jie turėjo per maža maisto, drabužių ir butų. Geriausiai suorganizuotuose pasaulio miestuose dvidešimts žmonių iš šimto kentė badą. Likusieji aštuonisdešimts gyveno atskirai nuo tų dviejų dešimtų, užmiršdami jų buvimą, arba, suprasdami jų padėtį, jautėsi įniršę ir įpykę, nes didžiuma žmonių manė, kad nėra kas tam kaltas ir, rodos, niekas nemokėjo sugalvoti nieko šitoms sąlygoms pagerinti. Ir toliau, iš tų aštuonių dešimtų žmonių dideliuose miestuose, turėjusių *gana* maisto ir drabužių, apie šešisdešimts nuošimčių turėjo viso to taip *nedaug,* kad ligai ar nelaimei negalėjo nieko sutaupyti.

(Daugiau bus)

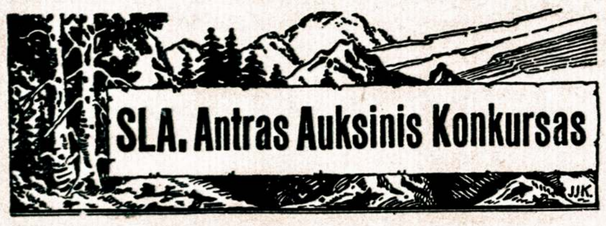

ORPANIZUOKIM JAUNIMĄ PRIE SLA.

Thomas, W. Va. Lietuviams Žodelis.

Norisi patarti dar žodelį į jaunuolius ir į jųjų auklėtojus tėvus šios Thomas, W. Va. apylinkėje ir pasiulyti kaipo dovaną ir gerą naudingą propoziciją, kaip jaunuoliams taip ir jųjų auklėtojams, kurių vaikučiai prisirašys į vaikų skyrių prie SLA.

Broliai Lietuviai ir Lietuvaitės! Mes visi gerai žinome, kad daugumas iš musų prirašome ir apdraužiame savo vaikučius į visokias apdraudos (insurance) organizacijas ir mokame per kiek laiko ir pametame. Dažniausia gi pametame del tos priežasties, kad mes nesuprantame kaipo ne savo prigimtoje kalboje įstatų tokios apdraudos organizacijos ir atsitikus kudikio mirčiai negauname jojo pomirtinės. Tai vienas dalykas. O antras, tai kad jei paimsime ir geriausias apdraudos organizacijas kaip tai Metropolitan Life Insurance Co., mokame už vaikučio apdraudimą po 10 centų į savaitę, kas abelnai sudaro biskį daugiau nė 40 centų mėnesy. O į SLA. vaikučiai moka pirmo laipsnio 39c., o antro laipsnio 65c. į bertainį arba per 3 mėnesius, ir, atsitikus vaikučio mirčiai, tiek pat pomirtinės apdraudos gauname.

Atleiskite, gerbiamieji, gal daugumai skaitant šį rašinėlį pasirodys, kad čia kalbama apie vaikučio mirtį. Nors nerasime tokio sutvėrimo, kuris norėtų, kad jojo vaikutį, vos pražydus, pagautų tą nelaboji mirtis, bet mes norime ar nenorime tai įvyksta. Todel ir yra reikalinga vaikučius apdrausti. O jeigu apdrausti, tai kodel neapdrausti prie lietuvių organizacijos, kur reikia mažiau mokėti. O iš antros pusės mes dejuojame, kad musų vaikučiai nemoka lietuviškai kalbėti ir skaityti ir žmoniškai apseiti su savo viengenčiais. Jie taip daro todel, kad negauna progos lavintis, neturi prisirišimo, kuris paliestų jųjų gyvenimo reikalus, o ypač šioje smulkioje angliakasių kolonijoje, kur jokio veikimo del vaikučių nėra. Bet gi prirašius juos prie SLA. kuopelės, jaunuolius patsai reikalas pradėtų versti ką nors veikti ir sveikiau protauti. Todel butų nauda vaikučiams ir tėvams. O antras dalykas, kurie vaikučiai pirmiausia prisirašys ir sudarys grupelę nemažesnę iš 10 naujų jaunuolių, tai uždyką nufotografuosime tos grupelės paveikslus ir veltui patalpinsime į „Tėvynę", SLA. organą.

Jau keletą tokių pirmutinių jaunuolių tėvai pasiulė prirašymui. Pirmutinė iš eilės bus ponia E. J. Grigaliunienė. BRAVO, motina, jums už pradžią. Vėliaus paseks ir kiti.

Daugumas musų lietuvių aimanuoja, kad nesiranda lietuvių jaunuolių, kurie galėtų ką nors veikti ir suprastų reikalus. O aš matau visai kitaip. Thomas, W. Va. kolonija yra gana turtinga jaunuoliais, kurie jau pabaigė pradinę ir augštą mokyklą. Yra net tokių, kurie jau daugiau kaip po 2 metu universitetuose. Čia lietuviai studentai mokiniai pralenkė net ir kitataučius. Nors nekurie ėjo į kasyklas sau duonos užsidirbti, bet pabaigė augštas mokyklas ir dabar lanko universitetus. Štai pirmutinė iš lietuvių, panelė Teklė Šatkiutė, jau mokytojauja. Panelės: Bessė J. Milkintaitė, Cicilija Y. Kranauskaitė ir p-lė Kranauskaitė mokinasi medicinos. B. M. Kalinauskaitė, Kalinauskutis Antanas, J. Grigaliunas, J. J. Žyziunas, V. Stankus, jau lanko universitetus. Gal kitus pamiršau, meldžiu atleisti. O kiek pradinę mokyklą pabaigė, paminėsiu tik keletą: Bronė K. Mikeniutė, Marė M. Balčiunytė, Ona J. Grigaliunytė, J. Shtulis, J. Paulauskutis, Mažeikutis ir kt.

Todel gerbiamieji, matote kad spėkų jaunuoliuose netruksta. Tegul nors dalis tų jaunuolių prisideda prie SLA., tai jau bus didelė nauda visai lietuvių tautai, musų organizacijai, patiems vaikučiams ir tėvams. Tik broliai ir seserys lietuviai, į darbą ir bienybę, o tuomet mus ir svetimtaučiai geriau pažins kaipo tautą ir supras, kad mes rupinamės savais reikalais.

Aš manau šiuom tarpu užteks. Matysime vėliau kokios bus pasekmės iš musų jaunuolių ir jųjų augintojų.

M. L. Balčunas.

KONKURSO DARBUOTOJU PRANEŠIMAI

W. Frankfort, Ill. Šiuomi turiu pranešti kaipo raportą, kokios pasekmės musų kolonijoj gavime del SLA. naujų narių.

Aš tik savo darbą raportuosiu. Su birželio mokesčiais yra pasiųsta mano trys nauji aplikantai; su liepos mokesčiais siunčiu penkis naujus aplikantus ir per vieną savaitę, tai yra nuo 5 d. liepos iki 12 d. liepos, gavau dar tris naujus narius ir vieną vaikų skyriui.

Org. K. Kubiliaus aplikantų nepriskaičiau; gal jis pasiuntė savo darbuotės raportą. Žinoma, turim nepamiršt, kad pas mus dabar didelė bedarbė; jeigu pagerėtų darbai, gal daug didesnės pasekmės butų.

Tai tiek aš turiu pranešti nuo savęs.

P. A. Deveikis.

Nauji organizatoriai.

Chicago, Ill. Malonėkite ir mane įrašyti į Auksinio Konkurso darbuotojų skaičių. Jau vienas likosi priimtas, o turiu dar 8 aplikacijas jau išpildęs. Tikiu ir daugiaus bus. Dirbu išlengvo ir kad ir mažai gaunu naujų narių, bet toliaus gal bus geriaus. Nors ir vėlu, bet reikalinga darbuotis kiek galint.

B. Barniškis,
63 kp. organizatorius.

Minersville, Pa. Kadangi SLA. 13 kp. išrinko mane organizatoriu, tad bandau ir aš antrame konkurse dalyvauti.

Darbą pradėjau iš pat namų: prirašiau savo du sunelius į S. L. A. ant 1-mo laipsnio, Edmundas Hermanas 9 metų ir Augustas 7. Edm. jau dalyvavo lošime teatro „Neužmušk", taigi ir SLA. galės dailėje padirbėti.

Meldžiu prisiųsti 10 vaikams aplikacijų ir apie 10 ar 15 dideliems.

K. Arminas,
SLA. 13 kp. organizatorius

Shenandoah, Pa. Malonėkite ir mane užregistruoti į Antro Auksinio Konkurso darbuotojų skaičių.

Adolfas Vasiliauskas.

Minersville, Pa. Šiuomi pranešu, kad vėl turiu pasigavęs apie 2 nauju nariu ir turėsiu apsisukt, kad daugiau pasigauti ir prirašyti prie SLA.

Juozas Staneika.

S. L. A. REIKALAI

ATSAKYMAS SLA. 2-ro APSKRIČIO GRIOVĖJAMS.

„Tėvynės" No. 28 š. m. tilpo 3-jų špaltų straipsnis, užvardytas „Atviras Laiškas SLA. Prez.", po kuriuo pasirašo „naujo apskr. valdyba" Dr. Montvidas pirm. ir K. Semaška sekr. Visų pirma reikia žymėti, jog tie pats žmonės dabartiniu laiku **vadovauja griovime** SLA. 2-ro apskr. Tai, žinoma, tuo tikslu jie rašė ir tą „atvirą laišką". Vienok neturėdami rimtų faktų įrodymui „nuodėmių" SLA. 2-ro apskr. valdybos, bando melais ir kitais nebutniekiais įtikinti SLA. narius, ypač Prez., kad dabartinis SLA. 2-ras apskr. „no good" ir svarbiausia delto, kad yra vadovaujamas bolševikų. Bet matyt ir pats jaučiasi perdaug primelavę, nes čia pat maldauja Prez. **uždraudimo** atsakyti į jų melus. Atsakinėti į visus tuos jų melus nematau reikalo, nes tai sena pasaka, kurią visuomet ir visur jie kartoja. Tačiaus į tulus, tiesiog begėdiškus primetimus man, delei kurių net Prez. Gegužis daro pastabas, turiu atsakyti.

Jie skundžiasi Prez., kad 2-ro apskr. suvaž. 24 d. geg., jų kuopos įnešimo jaunuolių klausimu nenorėta imti svarstyti, sako: „Musų įnešimo net balsavimui nenorėjo priimti. Pirm. Petronis iš anksto susirinkimui pareiškė, kad senas tarimas turės pasilikti. Įnešimą davusios kuopos delegatams net balsas neduota" ir tt.

Čia pacitavau tris sakinius iš eilės ir jie visi yra grynas melas. Pirmas, kada buvo perskaitytas įnešimas, tai niekas nesipriešino jo svarstymui. Berods p. Kazlauskas pastebėjo, kad tas tarimas geras ir nereikėtų jo atšaukti (juk tai ne bolševikas). Mano buvo pasakyta, jog įnešimas vietoj, ir tuojaus pradėta diskusijos. Už atmetimą to įnešimo juk tai ne pirm. kaltė. Antra, griežtai užginčinu, jog pareiškimo „kad senas tarimas turės pasilikti" nedariau. Tai tiesiog iš piršto išlaužtas primetimas. Tas pats su pasakymu, kad balso „neduota". Turbut neperdėsiu sakydamas, jog įnešėjai ir jų šalininkai tame klausime daugiau sykių kalbėjo, negu jų oponentai. Diskusijom užsidarius, kožną sykį likdavo užsiregistravusių kalbėti, tačiau jau čia ne mano kaltė.

Delei įnešimo, kad apskr. sekr. Bacevičius pasitrauktų, tai ir Prez. p. Gegužis tiems žmonėms pasako, kad jie buvo per toli nuėję; vienok Prez. mane bara už vartojimą „visogalio" kujalio. Su tuo įnešimu buvo taip: perskaičius įnešimą, p. Misevičius padarė pastabą, kad tas įnešimas prieš apskr. įstatus, tai negali buti svarstomas. Po to aš pareiškiau, jog sekr. yra išrinktas sulig apskr. taisyklių, tad įnešimas nėra priimtinas. Paskiau buvo perskaitytas apskr. konstitucijos tas paragr., kur sakoma, jog valdybos narys gali buti renkamas ir antriem metam, nors nebutų kuopos delegatu. Po to visko ponas Misevičius ir kiti pradėjo reikalauti laikytis konstit. ir varyti dienotvarkę toliaus. Bet tuo syk jau pradėjo šaukti vienu sykiu apie pustuzinis, kad jie nori kalbėti. Žinoma, čia jau reikėjo pavartoti ir kujalis. Juk dar nėra ir negali buti tokios tvarkos susirinkimuose, kur galėtų kalbėti ant syk kelios ypatos. Tačiaus, kada bandyta padaryti tvarką, kad leidus kalbėti po vieną, tuom pačiu sykiu Dr. Montvidas pradėjo šaukti savo kp. ir kitus delegatus apleisti suvažiavimą kas ir sukėlė tą suirutę, už kurią nė aš, nė visa apskričio valdyba neimam atsakomybės. Reiškia, buvo daryta viskas kas privaloma daryti susirinkimuose, idant išlaikyti reikiamą tvarką. Vienok viskas buvo veltui, nes ties žmonės buvo prisirengę triukšmuoti ir už tai jie nepaisė jokių taisyklių, bet elgėsi taip, kaip buvo iš anksto suplanavę. Ir štai tie žmonės, kurie yra atsakomingi už tą nelemtą įvykį bando melais diskredituoti SLA. 2-ro apskr. valdybą prieš visą SLA., ir eina jau taip toli, kad tiesiog maldauja prezidentą suspenduoti dabartinę apskr. valdybą. Jie primeta mums „terorą", „šmeižtus" ir kitus galus kaipo įrankius pasilaikymo apskrity. Bet čia jau kiekvienam gali buti aišku, kad **tuos** įrankius jie pats vartoja. Dar daugiau, jie nori prievarta įsiveržti į apskričio valdybą. Vyrai! Atminkit tą paprasčiausį dalyką, kad prievarta jums ne ilgai gelbės. Iki šiolei kaip kitose organizacijose, taip ir SLA. 2-me apskr. valdyba buvo renkama didžiumos balsais, taip bus ir ateityje.

P. J. Petronis,
SLA. 2-ro apskr. pirm.

Redakcijos Pastaba: — Šį p. Petronies raštelį talpiname tik todel, kad tai yra 2-ro apskričio paties pirmininko „pasiteisinimo" žodis. Koks šitas „pasiteisinimas" ir ant kiek jis yra teisingas, apie tai galės spręsti patys SLA. nariai, o ypač tame apskričio suvažiavime dalyvavę delegatai, nes jau visiems tame apskrity bolševikuojančių SLA. narių darbuotė gerai žinoma. Tie „draugai", rodos, jau pertoli nuriedėjo savo vienpusiškumu ir ėmėsi visokių priemonių, kad prie to apskričio priklausančias kuopas galutinai, anot Dundulio, „nufaituoti" ir visagaliai apskritį savo tikslams išnaudoti. Kad nekurių kuopų nariai darė nekuriuos pasitarimus (kam mes visai netikime) ir rengėsi išeiti priešais bolševikuojantį elementą, rodos tų narių perdaug nereiktų kaltinti, nes aplinkybės prie visko priverčia. Pagaliau jų kaltinti negalima ir todel, nes jie gynė Susivienijimo Lietuvių Amerikoje vardą, garbę ir gerovę; jie stengėsi daryti tai, ką privalo atlikti kiekvienas ištikimas SLA. narys — pašalinti organizacijoje betvarkę ir tulus nesupratėlius įtikinti, kad jie dirba savo organizacijai žalingą darbą. Kaslink pačios suvažiavimo eigos, tai yra kas daugiau ardė tvarką ir kas teisingai ar neteisingai gynė SLA. reikalus, mums mažai priseina pasakyti: apie tai jau tilpo keletas aprašymų musų organe ir „Tėvynės" skaitytojai tai gerai gali sau įsivaizduoti ir sulyginus tuos aprašymus, šitiems Petronies „pasiteisinimams" jau sunku betikėti.

ATSIŠAUKIMAS Į PLAINS, PA. APYLINKĖS LIETUVIUS.

Musų apylinkėje yra daug lietuvių, kurie turi gražias šeimynas ir gana pavyzdingai gyvena. Bet tie lietuviai dar ne visi suprato vieną dalyką, tai yra mirties apdraudą ir ligoje pašalpą. Tiesa, daugelis lietuvių priklauso prie įvairių apdraudos organizacijų, daugelis turi savo vaikučius prie tokių pat organizacijų prirašę; daug tų lietuvių taipgi priguli ir prie musų garbingo Susivienijimo Lietuvių Amerikoje. Vienok, sakau, kad dar ne visi lietuviai suprato apdraudos reikalą. Ypač toli gražu didelis skaitlius nesupranta reikšmės mųs organizacijos — Susivienijimo Lietuvių Amerikoje.

Susivienijimas Lietuvių Amerikoje yra viena didžiausių lietuvių pašalpos ir apdraudos organizacijų. Prie šios oranizacijos priklauso tukstančiai lietuvių. Prie jos priguli daug jaunuolių. Ši organizacija yra begalo pastovi organizacija. Ji jau sutaupė dideles sumas pinigų ir prigelbėjo dešimtims tukstančių lietuvių. Daug gelbėjo ir abelname lietuvių kulturiniam veikime.

Pastaruoju gi laiku šita organizacija pradeda ypatingai gyvai rupintis ir musų jaunimo likimu. Ji jaunuolius pradeda organizuoti į kuopas. Ji, suprantama, šiame reikale daug ko ir nuveiks.

Todel aš atsišaukiu į musų apylinkės lietuvius ir raginu visus prie šios organizacijos dėtis. Ypač reiktų daug domės atkreipti į jaunimą. Juk musų jaunimas dabar veik galutinai nuo musų gyvenimo pasišalinęs. Pritraukus jį prie Susivienijimo Lietuvių Amerikoje, jis daug ko galėtų atlikti. Jaunuoliai taptų gerais lietuviais, vėliau priaugtų lietuvių darbuotojų ne tik Susivienijime, bet ir abelnai lietuviuose.

Sakau, prisidėdami prie Susivienijimo Lietuvių Amerikoje labai daug ką sau ir savo šeimynai atliksite: prigulėdami prie musų organizacijos busite apsidraudę nuo ligos; budami Susivienijimo nariu, mirdami nesibijosit, kad paliekate savo šeimynas be skatiko. Susivienijimas jums prigelbės šiame gyvenime, Susivienijimas prigelbės jusų šeimynoms jums su šiuo pasauliu atsiskyrus.

Todel šios apylinkės lietuviai rimtai apie Susivienijimą pasvarstykit ir ilgai nelaukdami, rašykitės prie jo.

Susivienijimo kuopų yra veik kožname musų apylinkės miestely. Todel ilgai nelaukit, eikit į tų kuopų susirinkimus arba kitais budais dėkitės prie šios garbingos lietuvių organizacijos — Susivienijimo Lietuvių Amerikoje.

A. Dzermeika SLA. Narys.

MAŽIAU GINČŲ, DAUGIAU DARBO.

No. 28-tam „Tėvynės" Gerbiamas Beveik Organizatorius išaiškina trukumus SLA. kuopų organizatorių ir nesugabėjimą faktais atremti neteisotus užmetimus musų gerbiamai organizacijai. Visapusiškai žvelgiant į tą klausimą, galima padaryti sekančias išvadas.

Įvairių apdraudos kompanijų agentai (iš kurių vienu pats rašytojas esu buvęs per septynis metus) yra išlavinti apginti savo kompaniją nuo visokių užmėtinėjimų ir jiems griežtai užginta niekinti kitas tos rųšies organizacijas, nes niekinimas kitos panašios organizacijos užkenkia gavime pritarėjų ir savo organizacijai. Paprastai ypata, išgirdus apie blogenybes kitų organizacijų, atidėlioja prisirašymą ir eina pasiteirauti pas agentą niekinamos organizacijos: ar nėra blogų pusių ir taviškėj, ir jeigu kitas agentas nurodys, kad blogos pusės randasi tik makaulėj blogų pusių nurodytojo, ir kad su tokia ypata nėra patartina turėti reikalo. Beabejonės tas agentas išpildys aplikaciją. Tai yra taktika išlavinto agento. Todel kompanijos ir lavina savo agentus tam tikromis brošiuromis, gyvu žodžiu ir visais kitais budais.

Apdraudos kompanijos įvertina užsitarnavusius agentus ir priduoda energijos jo darbuotėje. Pavyzdžiui a. a. A. Povilaika buvo vienu iš geriausių agentų kompanijoj, kurią jis atstovavo. Kompanija apmokėjo visas lėšas jo dalyvavimo kompanijos seime, bankiete buvo už tostmesterį ir sugrįžęs pilnas energijos griebėsi už darbo. Taigi nors ir milioninės kompanijos, bet prezidentas ar mendžeris nesidrovi paduoti ranką paprastam atsižymėjusiam agentui.

O pas mus ar tas yra? Visai ne! Pas mus tik partyviškumai ir kiekvienas į tas polemikas įveltas vietoj nurodinėti geras puses organizacijos, vietoj agitatyviškų straipsnių, „pranešimai", „pastabos", „atviri laiškai" ir vėl „pastabos".

Taip, ir minėtame „Tėvynės" No. talpinama net aštuonios špaltos polemikų. Jeigu butų pagaminta aštuonios špaltos per gerbiamus pirmininką, redaktorių arba veikėjus organizacijos labui agitatyviškų pasiskaitymų, tai butų malonu paduoti organą ir neprigulinčiam prie SLA. lietuviui pasiskaityti. O dabar? Ką ir kalbėti. Toki narių pasielgimai priverčia ir redaktorių palinkti į vieną pusę, nes jau įėjo gadynė, kad bepartyviui nėra vietos (aš tai išmėginau ant savo kailio). Progai pasitaikius apie tai pakalbėsiu.

Delto aš patarčiau visiems, kuriems rupi gerovė musų organizacijos, pašvęskite visą savo spėką ir gabumus del prirašymo daugiausiai šiame vajuje naujų narių, nes del SLA. narių yra dar šioj šaly daug medžiagos. Ypatingai patartina juo daugiausia rašyti ir darbuotis vaikučių organizavime. Lietuvių vaikučių yra tukstančiai. Prie SLA. priklauso labai mažai. Delto yra kaltė musų, kad nesidarbuojame. Mes jų neprirašysime prie SLA. bardamiesi, kad kiti tveria vaikų draugijėles. Mes turime atsilankyti pes jų tėvus į namus ir išaiškinti vertę prigulėjimo prie musų organizacijos. Jei visi rupinsimės musų organizacijos narius dauginti, tai joki pavojai musų organizacijai ne baisųs ir vietoj polemikų dirbkime kontruktyvį darbą.

J. J. Gerdauskas,
IV apskričio pirmininkas.

PRANEŠIMAS SLA. II-ro APSKRIČIO.

Serijų laimėjimas atmainytas. Vietoj pažymėtos 2 d. rugpiučio, perkelta ant 9 d. rugpiučio, kur bus išvažiavimas ir serijų laimėjimas. Mainymo priežastis — pasitraukimas tulų komisijos narių.

Rengimo Komitetas.

IŠ SLA. KUOPŲ DARBUOTĖS.

W. Frankford, Ill. SLA. 191 kp. laikytam susirinkime 5 d. liepos priimta 8 nauji nariai ir 2 Vaikų Skyriun.

Taipgi nutarta paaukaut iš kuopos iždo $25.00 W. Frankforto SLA. nariams nukentėjusiems nuo baisios audros: S. Auksai, K. Auksienei, I. Kreivėnui ir M. Jasiukevičiui.

P. A. Deveikis,
191 kp. sekr.

Hartford, Conn., 124 SLA. kp. Y. M. C. A. name, liepos 12 d., 1925 m., nariai labai gražiai ir tvarkingai atlaikė savo susirinkimą. Ypač pavyzdingai svarstė savo organizacijos reikalus.

Visu pirma pirmininkas gerb. G. Levišauskas pareiškė labai liudną žinią, tai yra kad vakar musų kuopos narys St. Gudas atsiskyrė su šiuo pasauliu. Todel pirmininkas paprašė visų narių atsistojimu išreikšti velionies apgailavimą. Nariai tai padarė ir atidavė savo draugui paskutinį atsisveikinimą.

P-ia Valkevičienė perskaitė praeito susirinkimo protokolą, iš kurio paaiškėjo, kad šios kuopos nariai sutartinai dirba savo organizacijos labui ir gražiai pasirodė dalyvaudami Piliečių Kliubo 15 metų sukaktuvių apvaikščiojime.

Br. Vedeikis pranešė, kad yra nutarta rengti šeimyniška vakarienė. Vakarienė turės įvykti pabaigoje rugsėjo mėn. Tam reikalui jau išrinkta komisija ir paimta svetainė. Todel kvietė narius prie tos vakarienės rengtis ir visiems joje dalyvauti. Taip gi 124 kp. yra nutarusi dalyvauti 4-to S. L. A. apskričio išvažiavime, kuris atsibus Naugatuck-Union City, Conn.

Prie pabaigos aptarta ir apie vel. S. Gudo laidotuves. Raštininkas, B. Vedeikis apsiėmė šiuo reikalu apsirupinti: paskirti grabnešius ir tt.

Tuomi susirinkimas ir baigėsi. Daugelis narių nusiskubino į Gudo šermenis. J. Gudaitis, Kašeninkas ir A. J. Mašiotas išsiskubino velionies pagrabu apsirupinti.

Visų mylimas velionis Gudas mirė staigu, širdies liga, kas visus labai nustebino.

Velionis paliko savo seną motinėlę, kuri buvo prie mirties patalo. Graudus ir skaudus paskutinių valandų vaizdas buvo, kuomet velionis nenorėjo su savo motina skirtis.

Kadangi velionis mirdamas prašė, kad jį palaidotų tame mieste, kur jo motina gyvena, tai jo norai išpildyta. Išlydėdami į stotį hartfordiečiai jam savo paskutinės pagarbos nesigailėjo: jo visas grabas buvo gėlėmis apklotas.

Motina velionį išsivežė į Portage, Pa., ir tenai jis tapo palaidotas. Lai buna jam lengva šios laisvosios šalies žemelė.

124 kp. Narys.

Lietuvos Moksleiviai ir Kunigybės Luomas

(Feljetonas).

Sveiki piliečiai ir pilietės! Paklausykit kas mielojoj Lietuvoj girdėt, gal ką naujo išgirsit.

Matome kokiais smarkiais šuoliais kįla Lietuvos kultura. Visomis išgalėmis veja kulturingą vakarų Europą. Ir mokinių yra jau nemaža molekulė, o kas bus toliau. Vien studentų šįmet beveik dukart tiek, kiek buvo praeitais mokslo metais. Na, Švietimo ministeris, tur but, tuo patenkintas, bet mokiniams, žinoma ne visiems, tas nekažkaip atrodo. Šie, pasiekę penktą-šeštą klasę, galvas suka, naktimis nemiega, raičiojasi kur pabaliais, mat nežino „pašaukimo". Girdi, jau visur mokytotų pilna, kur dėsies.

Vieni iš strioko, norėdami pirmiau nusitverti kokią vietelę, „zubrija" ir kala per dienas ir naktis; bet, gerai, kai kurie ir iškala (nors kojos linksta, o galva svyra žemyn) per metus dvi klases. Antru gi kitokiu budu mano ką nors laimėti: viską studijuoja iš pagrindų, po du tris metus vienoj klasėj. Treti trankosi kasmet iš vienos mokslo įstaigos į kitą, niekur jie pasitenkinimo neranda.

Nedurnuokit, nenusiminkit, brangieji! Gal nežinot, kad dar daug mokytų piliečių reik jaunąjai Lietuvai?! Visus mokytojus, seniau baigusius prasčiausis klases, žada atstatyti; čia ir pasinaudokit proga. O ir antras geras dalykėlis, taip jųs tėvučių pageidaujamas, — tai kunigybės luomas.

* * *

— Kaip tau, Alfonsėli, einasi?

— Nieko sau, Baltriuk! Krutu po truputį ir gana.

Baltrus ir Alfonsas, penktosios klasės mokiniai, seni draugai. Jų galvas, ypač Alfonso, suka tolimesnis likimas.

— Aš tai parėjęs — pradėjo skųstis Baltrus — iki dabar lošiau pas praklentus žmones, tik, nenoriu nė sakyt, nelaimingai. Pradėjo nesisekt, truputį pralošiau. Reik atsigriebt. Lošiau — lošiau, kol, netekęs visų vakar tėvo paliktų 15 litų, turėjau išsinešdint. Toks piktas, rodos vinį nukąsčiau, nors mane šiandien neerzink, netversiu!

— Žioplai padarei ir tiek, o ką daugiau aš tau darysiu; šiandien yra man svarbesnis reikalas, negu tave erzinti.

— Na, kasgi, gerbiamasis? — kiek nusiraminęs, pasityčiodamas, pratarė Baltrus.

— Vakar buvo atvažiavęs tėvas ir nori, kad eičiau į dvasišką seminariją. Ką man dabar daryt, kur dingt?

— Et, ką čia niekais rupinies: truputį pasimokinsim ir busim vaikų „profesoriais".

— Tau taip rodos; kur aš kambarį surasiu, juk šiuo dalyku tikra pekla. Kaip ir pernai laksčiau dvi dieni ir vos įlindau kaip į maišą: tamsu, mokinių tiršta it pekloj velnių, o valgis... — pakraipė Alfonsas galvą, — kai prišutins pietums bulvių su lupyna, tai nė per vakarienę nesuvalgom. Šįmet, tikėk man, bus dar aršiau: kambariai pabrangę, moksleivių skaičius padidėjęs, kur dėsies, bene šunis gatvėmis vaikysi ar blusas gaudysi...

— Mano pavėluota. Pernai mokytojaut reikėjo šešių klasių, šįmet septynių, o kitąmet, manau, reiks aštuonių. Tur but, jau mokytojaut negausiu, busiu priverstas eiti į dvasišką seminariją.

— Einam! — nedrąsiu balseliu, nei susigėdęs pakalbino Alfonsas, — vis gal šiaip taip išbusim, nors keliai nuo klupojimo (bepoteriaujant) sutintų, bet paskui gera: pabaigei ir turi patogią vietelę kol gyvas. Truputį pasisaugojei, kad apie tave „načelstva" per daug ką nenugirstų ir gerai.

— Duok pakajų tiems patogumams. Kaip sako, bedieviai šidija iš kunigų ir katalikiškų apeigų.

— Tu tik žiurai kas bloga, bet nors kartą atgręžk akis ir į gerą, — net karščiuodamasis ėmė įrodinėti Baltrui. — Sakiau, kad visados esi aprupintas kambariu, kur reik kas parvežt parapijonus pasisiuntei. Jei reik pinigų, bažnyčioj pasirenki neva „neturtingiems šelpti", — o tai ne nuodėmė, nes jei pinigų neturi, tad gali save skaityt „neturtingu". Taip pat po pamokslui gali tiek ir tiek „už dušias" prisirinkt, pažadėjęs dangui gerą atlyginimą, o už nedavimą pekloj kančias. Krikštynos ar pakasynos, jungtuvės ar perskirtuvės — vis eina į kišenę. Tik reik mokėti su žmonėmis elgtis, o galėsi smagiai leisti jaunystės dienas.

* * *

Viskas gerai. Alfonsas kasdien meldžiasi bažnyčioj, kakta grindis mušdamas, prašo Dievo, kad priimtų į išrinktųjų draugiją. Baltrus gi leidžia tolyn dienas, kartais kiek pralošia ir paskui burnoja, buk šventieji jam nepadeda. Galutinai, baigiantis mokslo metams, didžiausio įkvėpimo, gal net iš dangaus apšviesta, valanda, Alfonsas parašo abiem prašymus. Galiu drąsiai sakyti, kad ir Baltrų džiaugsmingai priims.

* * *

Paskutiniu laiku tarp kitko išgirdau dvasiškoj kun. sem. štai kokių pasiulymų del mokinių:

...duoti mažiau valgyt, — ir tai tik kokių kruopų, — o daugiau poteriaut; atskirti visai mokslo metu, kad ir kokia aukšta tvora, nuo „cibių"; priimti į šį luomą ir moteris, kaip geras žodžių skelbėjas ir vyrų širdžių pavergėjas...

Nieko stebėtina, jei ir reiktų vyrų drabužius užsidėti, nes Lietuvoj vienas pilietis, norėdamas ištrukti iš karo tarnybos, per trisdešimt metų dilino moteriškus. But proga atsilygint.

A. Lakunaitis.

SKAITLIUS LAUKIANČIŲ AMERIKOS IMIGRACIJOS VIZŲ.

Daugelis apsigyvenusių Amerikoje žmonių, kurie laukia atvykimo savo draugų arba giminių iš Europos, negali suprasti kodel jie negali tuoj šin kraštan atvyksti, ir kas darosi su Amerikos konsulais, kad jiems nejšduoda vizų? Buvo pasakyta norintiems atvažiuoti, idant jie lauktų metą arba kelis pakol jų prašymas del imigracijos vizos bus svarstytas. Imigrantai tuoj giminėms Amerikoje praneša, jog jiems buvo pasakyta laukti, ir giminės mano kad gal svetima valdžia arba kokie asmenys sulaiko imigranto atvažiavimą. Tačiaus dalykai visai kitaip yra.

Naujas imigracijos įstatymas paskiria kiek iš kiekvienos šalies imigrantų bus įleidžiama į Suvienytas Valstybes ir kiekvienoje šalyje. Europoje randasi daug daugiau norinčių vykti, negu paskirtas skaitlius.

Sunku gauti tikras skaitlines norinčių gauti Amerikos imigracijos vizą, bet sekantis straipsnis apie įvairias šalis yra vėliausias, imtas iš raportų kvotos kontrolės oficialų (Amerikos konsulių, kurie prižiuri kvotas) minėtų šalių:

Čekoslovakijoj, 40,000 žmonių rengėsi vykti į Suvienytas Valstybes, bet tos šalies metinė kvota yra tik 3,073. Sulig dabartinių aplinkybių vėliausi prašytojai turės laukti apie 13 metų kol jų prašymai bus svarstyti. Vengrijos metinė kvota yra 473, bet turi 60,000 prašytojų. Sulig tos šalies dabartinės kvotos ims 127 metus visiems atvažiuoti. Italijos irgi panaši padėtis. Jos kvota yra 3,845, bet prašymų turi iki 300,000. Rusija su kvota iš 2,248 turi 160,000 prašytojų. Rumunijos kvota yra 603, prašytojų gi 30,000. Ims apie 50 metų visiems gauti imigracijos vizas. Lenkijos kvota yra 5,982, prašytojų 75,000, vėliausi prašytojai turės laukti 12 metų.

Lietuvos kvota yra 344, o norinčių atvažiuoti išbaigtų sekančių suvirš 40 metų kvotas. Yra šalių, kurių padėtis yra kiek geresnė. Vokietijos kvota yra 51,227, balandžio 1, 1925, 62,700 žmonių prašė vizų. Švedijos kvota yra 9,561, bet norinčių vykti Amerikon yra 20,000.

Jugoslavijos metinė kvota 671, bet tik 500 žmonių prašė vizų. Jugoslavijos valdžia neduoda pasportų tiems imigrantams, kurių įleidimas abejotas.

Nekurie imigrantai priguli prie „preferred class', ir sulig dabartinio įstatymo tai įnima sekančius: nevedusius vaikus neturinčius 21 mets, tėvą, motiną, vyrą arba žmoną Suvienytų Valstybių piliečio, kuris sulaukęs 21 metus arba daugiaus; patyrusius ukininkus, jų žmonas ir nepilnamečius vaikus jeigu su jais arba pas juos važiuoja. Yra kita grupė imigrantų, kuri gali važiuoti Amerikon, ir nepriskaityta prie kvotos. Tai yra Suvienytų Valstybių piliečių, kurie čionais gyvena, nevedę vaikai neturintieji 18 metų senumo, žmonos, imigrantai, kurie buvo pirmiaus įleisti į Suvienytas Valstybes, ir kurie grįžta į Suvienytas Valstybes nuo laikino lankymosi užsieny; kunigai, profesoriai, jų žmonos ir vaikai neturintieji 18 metų senumo jeigu su jais arba pas juos važiuoja. Taipgi ir studentai.

F. L. I. B.

Iš Lietuvos Laikraščiu

KOMUNISTAI UŽPUOLĖ LUKIŠKIO KALĖJIMĄ VILNIUJE.

Varšava, 8. 7. Pasak „Gazeta Poranna", Vilniuj komunistų burys puolęs Lukiškio kalėjimą, kur pasodinta daug politinių nusikaltėlių. Prietemomis komunistai susirinkę ties kalėjimu ir pradėję šaudyti į sargybą, bandydami įsiveržti į kalėjimą. Tuo pat metu kaliniai ėmė laužyti duris ir daužyti langus. Sargyba neįstengė kalinių numalšinti. Vienai daliai kalinių pasisekė iš savo kamerų pabėgti ir jie jau buvo besirengią lipti per tvorą, bet netrukus atvyko kariuomenė ir policijos burys, kurie pavarė puolikus ir iš naujo suėmė visus kalinius. Keli asmenys sunkiai sužeisti.

PIRMAS LIETUVOJE „NEŽINOMAM KARŽYGIUI" PAMIKLAS.

Vakar dienos n-ry įdėtosios žinutės minėta protokolo ištrau

Protokolas 10 Nr.

Radviliškio m. įstaigų ir organizacijų atstovų susirinkimo 1925 m. birželio mėn. 16 d. Radvilišky nuspręsta: 1) senąjį paminklo projektą atmesti ir priimti p. inžin. Friko projektą; 2) paminklą statyti Radviliškio miesto aikštėje; 3) pryšakinėj paminklo daly padėti parašą: „Nežinomam Karžygiui — 1919 m. lapkričio 23 d."; 4) paminklo statymo darbus pavesti p. inž. Pagoželskiui. Išreikštas pageidavimas, kad paminklo statymo darbai butų baigti nevėliau kaip š. m. rugpiučio mėnesį.

Susirinkimo pirmininkas *Petras Biržys.*
Sekretorius *Br. Strazdas.*

1925 METŲ „VARPAS".

(d-ro K. Griniaus 35 metų darbuotei paminėti).

„Varpo" B-vė ir šįmet sutiko išleisti vieną „Varpo" rinkinį — d-ro K. Griniaus 35 metų darbuotei paminėti. Žemiau pasirašiusiam tenka garbė šį „Varpo" rinkinį redaguoti.

Redakcija norėtų, kad šis „Varpo" rinkinys butų vertas žmogaus, kurio darbuotei paminėti jis ruošiamas. Rinkinio turinys numatomas štai koksai:

I. 1890—1925 metų laikotarpio bruožai: 1. 1. politinė padėtis, 2. socialiniai santykiavimai, 3. ekonominis gyvenimas, 4. kulturos butis, 5. partinė konsteliacija.

II. D-ro K. Griniaus asmuo: 1. politikoj, 2. kulturos ir mokslo darbuose, 3. ekonominiame gyvenime, 4. Lietuvos Demokratų — Valstiečių Liaudininkų partijoj, 5. medikų profesijoj, 6. laikraštininkų profesijoj.

Spausdinami bus tiek rašiniai tyrinėjimojo (moksliško) pobudžio, tiek atskirų asmenų laiškai ir atsiminimai.

Medžiagą 1925 m. „Varpui" ligi šių metų rugsėjo mėn. 15 d. prašoma siųsti šiuo adresu: Kaunas, Laisvės Al. Nr. 60.

Redaktorius *A. Rimka.*

NORĖJO TRAUKINĮ APIPLĖŠTI.

Liepos mėn. 8 d. tarpustoty Kuršėnai—Amalai, lėtai traukiniui einant, į jį įšoko 4 vyrai ir puolė prie prekinių dviejų vagonų, kuriuose buvo sukrautos mineralinės trąšos. Piktadariams pasisekė nuplėšti plombas ir atidaryti vagonų duris ir jie buvo bepradedą mesti krovinius ant kelio. Tačiau traukinio tepėjas pastebėjo plėšikus, sulaikė traukinį. Piktadariams pasisekė pasprukti miškan. Amalių stoty kroviniai patikrinti ir jie rasti tvarkoj.

VELIUONOS PILEKALNIS.

Sutvarkius Veliuonos pilekalnį ir paėmus jį visuomenės priežiuron, gegužinių rengėjams Lietuvos pagražinimo dr-ja siulo ten ruošti gegužines, prieš tai del tvarkos pranešus Lietuvos Pagražinimo draugijos centro valdybai. Be to, Lietuvos pagražinimo draugija nutarė kasmet po liepos mėn. 1 d. pirmą sekmadienį ruošti tautos tradicinį suvažiavimą Veliuonos pilekalnin.

ATVYKSTA ITALIJOS ŽURNALISTAI.

Šiomis dienomis penktadienį ar šeštadienį iš Italijos į Lietuvą atvažiuoja Italijos žurnalistų grupė iš 7 žmonių, kurie žada pasilikti keleta dienų Kaune, kad susipažinti su musų lai kinąja sostine, su gražesnėmis vietomis ir su musų žurnalistais. Musų žurnalistai ruošiasi sutikti.

ATVAŽIAVO IŠ VILNIAUS.

Atvažiavo iš Vilniaus 20 vaikučių, lydimų kun. Bielausko. Vaikai yra iš Lietuvos kilę ir grąžinami jų giminėms. Stoty vaikai išbuvo nuo 8 val. ryto ir jokia prieglauda nenorėjo jų priimti. Tik 12 val. dieną sužinojęs apie tai L. Moterų Globos Komitetas vaikus paėmė į savo prieglaudą Mickevičiaus g. Nr. 2.

MIRĖ WROBLEWSKIS.

Vilnius, 9. 7. Mirė garsus Vilniaus advokatas Wroblewskis, kuris pasižymėjo politinių bylų gynimu dar prieš revoliuciją prieš Rusus, o dabar prieš lenkus.

NEJAU IR IŠ KAUNO KINIJAI PAVOJUS GRESI!

Pasak „Aido", Kauno g-vėse šiomis dienomis buvo primėtyta komunistų proklamacijų lietuvių kalba obalsiu: „Šalin rankas nuo Kinų!"

LIETUVOS JURININKAI UŽSIENIN.

Susisiekimo ministerija mano pasiųsti 16 jurininkų mokyklos auklėtinių į užsienį praktikos darbams juroj atlikti.

Minkštais žodžiais kalbanti žmonės labai retai gyvena kietą gyvenimą.

Kuopu Susirinkimai

Herkimer, N. Y. SLA. 233 kuopos susirinkimas įvyks 13 dieną rugpiučio, 8 val. vakare, A. Radavičiaus svetainėj, kampas King ir Smith gatvių. Visi nariai kviečiami atsilankyti ir užsimokėti užvilktas mokestis. Atsiveskite ir naujų narių prirašyti prie SLA. 233 kuopos.

Kuopos Valdyba.

Milwaukee, Wis. SLA. 177 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks 2 d. rugpiučio, 2:30 val. po pietų. Malonėkite visi atsilankyti, nes yra svarbių reikalų apsvarstymui. Atsiveskite ir naujų narių prirašyti prie SLA. 177 kuopos.

J. Virbickas — sekr.

Roseland, Ill. SLA. 139 kp. susirinkimas įvyks 6 d. rugpiučio, Ch. Strumilos svet., 7:30 val. vakare. Visi tie nariai, kurie nebuvote pusmetiniame susirinkime, įsitėmykite, kad SLA. 139 kp. susirinkimai perkelti iš subatos vakaro į pirmą ketvergą ir bus laikomi Strumilos svetainėje.

M. Bacevičius — sekr.

Amsterdam, N. Y. SLA. 272 kp. susirinkimas įvyks 2 d. rugpiučio, 1 val. po pietų, A. L. K. svetainėj. Visi nariai ir narės kviečiami atsilankyti skaitlingai ir užsimokėti užvilktas mokestis. Atsiveskite ir naujų narių prirašyti prie SLA. 272 kuopos.

V. Petrila — sekr.

Wilkes Barre, Pa. SLA. 115 kuopos susirinkimas įvyks 2 dieną rugpiučio, 2 val. po pietų, 314 E. Market St. svetainėj. Visi nariai malonėkite atsilankyti į susirinkimą ir užsimokėkite užvilktas mokestis. Atsiveskite ir naujų narių prirašyti prie SLA. 115 kuopos.

Silv. Pelickis — sekr.

Mahanoy City, Pa. SLA. 211 kuopos susirinkimas įvyks 2 d. rugpiučio, 1 val. po pietų, S. Norkevičiaus svetainėje, West Hahanoy Ave. Malonėkite visi nariai ir narės dalyvauti šiame susirinkime ir užsimokėti užvilktas mokestis. Taipgi atsiveskite ir naujų narių prirašyti prie SLA. 211 kuopos.

V. J. Mikelionis.

East New York. SLA. 322 kuopos susirinkimas įvyks 3 d. rugpiučio, 8 val. vakare, 858 Glenmore Ave. Malonėkite visi nariai susirinkti ir užsimokėti mokestis. Atsiveskite ir naujų narių prirašyti prie SLA. 322 kuopos.

Baltrušaitienė — sekr.

Burnside-Chicago, Ill. SLA. 63 kp. susirinkimai, pradedant nuo sekančio, kuris įvyks 7 d. rugp., mėnesinius susirinkimus laikys John Podgorniko svetainėj, 1200 E. 93 St. Įėjimo durys nuo Woodlawn gatvės. Susirinkimai bus laikomi kaip ir pirmiaus, pirmame penktadieny kiekvieno mėnesio, 7 val. vakare.

P. Pivorunas — sekr.

OLANDIŠKOS SENOJO PROCESO SELYKLOS

Reikalaukite blešinės su tikruoju Olandiškuoju ženkleliu (leibeliu).

HOLLAND DIST. CO.,
932 Chestnut St.,
Philadelphia, Pa.

SLA. PILDOMOSIOS TARYBOS IR KOMISIJU ADRESAI.

Pildomoji Taryba:

Prezidentas — St. Gegužis, Mahanoy City, Pa
Vice-Prez. — V. Kamarauskas 177 Slocum St., Edwardsville, Pa
Sekretorė — P. Jurgeliutė, 307 W. 30-th St., New York, N. Y
Iždininkas — T. Paukštis, 13 Mill St., Pittston, Pa
Iždo Glob. — J. M. Danielius, 193 Grand St., Brooklyn, N. Y.
Iždo Glob. — M. A. Raginskas. Box 144, Plymouth, Pa.
Dr.-Kvot. — Dr. E. G. Klimas, 2588 E. Allegheny Ave., Philadelphia, Pa

Kontrolės Komisija:

J. W. Liutas, 45 Broadway, c/o U. S. Lines, New York, N. Y
B. Saloveičikas, 121 Farmington Ave. New Britain, Conn
K. Strumskis, Box 324, Brooklyn, N. Y.

Apšvietos Komisija:

Pr. Bajoras, 417 E. 25-th St., Brooklyn, N. Y.
Dr. A. Montvidas, 25 E. Washington St. Chicago, Ill
J. O. Širvydas, 193 Grand St., Brooklyn, N Y

Įstatų Komisija:

K. Jurgelionis, 3335 So. Halsted St., Chicago, Ill
K. Gugis, 3323 S. Halsted St., Chicago, Ill
Z. Puišiutė-Šalnienė, 366 W. Broadway, So. Boston, Mass

Finansų Komisija:

J. S. Lopatto, Coal Exchange Bldg., Wilkes Barre, Pa
A. F. Bredickas, Shenandoah Trust Co., Shenandoah, Pa
A. Mikalauskas, 125 Grand St., Brooklyn, N. Y

Sveikatos Komisija:

Dr. I. B. Bronušas, 3037 O'Donnell St. Baltimore, Md
Dr. S. Biežis, 3114 W. 42-nd St., Chicago, Ill
Dr. A. J. Karalius, 3303 S. Morgan St., Chicago, Ill

Labdarybės Komisija:

P. Jurgeliutė, 307 W. 30-th St., New York, N. Y
M. Baldauskiutė, 60 Third St., Wyoming, Pa.
P. Balickienė, 1804 W. 64-th St. Chicago, Ill

Stovio, Skundų ir Apeliacijų Komisija:

F. Živatas, 1823 N. Main St., Scranton, Pa
J. M. Buchinskas, 76 Glenwood Ave., Binghamton, N. Y.
S. Bakanas, 149 Moultrie St., Pittsburgh, Pa.

VISI SLA. NARIAI IR NARĖS REMKITE TUOS BIZNIERIUS KURIE GARSINASI „TĖVYNĖJE."

Domas.

Lietuvos Žemės Ukio, Prekybos ir Pramonės Paroda Kaune

PARODOS KOMITETO „POLITIKA.”

Kad suprastų „Tėvynės” skaitytojai kokių nepalankių aplinkybių tenka sutikti Amerikos lietuvių spaudos atstovams Lietuvoje, tokios padėties nuvaizdavimui, čia, išdėstysiu vieną tokį „mažmožį”.

Prieš pat parodos atidarymą, nuvykau į tos parodos komitetą, parodžiau man duotus „Tėvynės” įgaliojimus ir paprašiau duoti man bilietą į porodą įeiti, kaip Susivienijimo Lietuvių Amerikoje spaudos atstovui. Parodos biuro valdininkas (sienoje), per jo galvą buvo parašyta: „Reikalų vedėjas”), tuoj užsirašė SLA. organizacijos pavadinimą, ir jau rodos rengėsi bilietą duoti. Bet staiga susilaikė, ir kažin ką ėmė rimtai galvoti. Gerokai pagalvojęs sako:

— Tamsta, šiandien bilietų neduodame: nėra komiteto narių, kas galėtų duoti.

— Kuriuo metu galėsiu gauti tą bilietą? — nustebęs klausiu valdininką.

— Šiandien nieko nebus: bilietų nebeduodame! — smarkiai atšovė valdininkas, ir užbriežė SLA. pasižymėjimą.

Supratau, kad čia nedoru kvepia. Vadinas, „eik sau: tokių ponų mums nereikia!” Supratau, kad čia tendencija pasireiškia.

Ryžaus nenusileisti. Taigi, vakarop nuėjau į Komitetą antrą kartą. Žiuriu, Komiteto nariai sėdi ir bilietus išdavinėja... Staiga priėjo prie manęs nepažįstama panelė ir gana rimtai paklausė ko reikia. Kai paprašiau bilieto, panelė (sako tai buvusi biuro „atjutantas”), skersomis pasižiurėjusi į mane tarė:

— Šiandien vėlu, bilietų nebeduodame. Kad nori Tamsta gali rytoj ateiti! — ir pasisukusi nuėjo sau į kitą kambarį. Pagaliau, mano reikalas perėjo į Komiteto nario rankas. Tas skaito įgaliojimus, na, ir galvoja: duoti ar neduoti bilietą. Bet vis delto buvo aišku, kad neduos. Tuomet, turėjau griežtai pareikšti p. Komiteto nariui, kad čia ne išmaldos prašyti, bet, ***norėdamas Lietuvos labui patarnauti, vadinas valstybės ir visuomenės reikalu.*** Bilieto prašau iš principo, o Komitetas, jei nenori gali jo man neduoti; aš Komitetą nemaldauju... Komiteto narys (p. Kregždė) ėmė teisintis, girdi bilietai į parodą teduodami tiems korespondentams, kuriems duoti nurodanti *Elta* (Telegramų agentura), o šiaip norinčių bilietų gauti esą dešimtis tukstančių žmonių... Ir tik tuomet, vargais negalais davė man bilietą... Tuo tarpu, teko sužinoti, kad Kauno klerikalų spaudos atstovams, „krikščionių” ekselencijoms, visokioms „katalikiškoms” ir „nekatalikiškoms” organizacijoms, iš anksto Komitetas išsiuntinėjęs su bilietais dar garbės kvietimus parodos iškilmėse dalyvauti...

Keistas ir nesuprantamas čia buvo Komiteto elgėsys su „Tėvynės” bendradarbiu. Kam reikalinga buvo toji nesuprantamoji (gal „krikščioniškoji”) tendencija ir Amerikos lietuvių spaudos atstovo ignoravimas?! Bene „Tėvynės” laikraštis, turįs *per dvidešimtį tukstančių skaitytojų,* Parodos Komitetui rodėsi menkesnis spaudos organas, kaip, sakysim, Lietuvos krikščionių demokratų partijos organas „Rytas”, kuris ir anksti rytą išeidamas, savo „dideliu” tiražu *ne kas dieną* persivertė *per tukstantį* ekzempliorių?.. Sunku čia ir suprasti. Teisinimasis, girdi esą dešimtis tukstančių žmonių, norinčių gauti tokius bilietus į parodą, yra labai nevykęs argumentas. Kai del Eltos veto, reikia pasakyti, toji Elta dar nėra tiek neįsigalėjusi, kad galėtų monopolizuoti viso pasaulio spaudos korespondentus ir versti juos rašyti taip, kaip tat patinka kun. Purickiui ar p. Čarneckiui... Bet šiaip ar taip, Parodos Komitetas šiuo atvėju pasielgė su „Tėvynės” korespondentu nepadoriai. Ir man yra labai nemalonu, sakysiu liudna konstatuoti šis faktas.

Kitose valstybėse, spaudos atstovai yra labai gerbiami, jų darbui daroma didžiausių palengvinimų, teikiama didelių privilegijų ir tt. Lietuvoje, toli gražu, to nedaroma. O jei ir daroma, tai „privilegijuotiems ponams”. „Tėvynės” korespondentas Lietuvoje yra neigiamas. Tam įrodymų netruksta. Štai keletas faktų: 1924 metuose Dainų Šventės Komitetas nedavė „Tėvynės” korespondentui bilieto į Dainų Šventės Iškilmes įeiti; 1925 m. per Tautos Šventę (V. 15) policininkas nepraleido „Tėvynės” korespondentą tiesiau nueiti į Šventės iškilmes, pareiškęs, kad spaudos atstovai čia nieko nereiškia. Tuo metu tas policininkas, su didele pagarba praleidinėjo čia praeinančius į Šventę kunigėlius. Tais pat metais, Draugija Lietuvai Pagražinti nedavė bilieto į medžių sodinimo šventę įeiti, taip pat nekvietė „Tėvynės” korespondento į Vėliuonos iškilmes (23. VI. 1925) ir tt.

Reikia pažymėti, kad Lietuvoje dalyvavimas Švenčių iškilmėse yra labai apsunkintas, ypač tiems žmonėms, kuriems iš visokių „Komitetų” malonės nėra duotas kvietimas. Lietuvoje, kad ir „demokratinėje” respublikoje, tarp cilinteruotųjų ponų, „garbės” piliečių ir paprastųjų proletarų — darbininkų, pilkosermėgių artojų ir šiaip prasčiokėlių daroma kordinališkų (didžiausių) skirtumų. Kur „ponai” sėdi (kai kurie tų „ponų” dar nesenai kiaules ganė...), ten „mužikams” nevalia sėdėti! Vadinas, tokiu budu „progresuoja” Lietuvos „demokratizmas”...

Kai del Draugijos Lietuvai pagražinti, reikia pažymėti, kad toji Draugija kreipėsi į Amerikos lietuvius prašydama siųsti pinigų „bočių senovei apsaugoti”, tuo tarpu, pati neigdama SLA. spaudos organo atstovą. Gėda!...

KETVIRTOJI PARODA.

Šių metų birželio mėn. 24—29 d. Kaune buvo atidaryta Žemės Ukio, Prekybos ir Pramonės paroda. Paroda turėjo 38 pavilionus, kurie buvo suskirstyti per 15 skyrių: 1) žemės ukio mašinų ir padargų; 2) gyvulių; 3) pieno ukio; 4) laukų, pievų ir daržovių; 5) paukščių, bičių ir žuvininkystės sk.; 6) miškų ir durpynų ukio; 7) statybos ir statomosios medžiagos; 8) keramikos ir stiklo išdirbiniai; 9) technologija ir mašinų statymas; 10) audimų, manufakturos ir gelumbės; 11) odų dirbinių; 12) chemijos dirbinių; 13) liaudies dailės dirbinių; 14) spaudos ir statistikos davinių; 15) prekių pavyzdžių ir tt.

Šią parodą surengė Parodos Komitetas, kurį sudarė: agr. J. Tubelis, J. Vileišis, J. Kraučiunas, P. Kregždė ir inž. F. Vizbaras.

Parodą atidarė ministeris pirmininkas p. Petrulis. Atidarime dalyvavo Žemės ukio ministeris Krupavičius ir kiti ministerių kabineto nariai, taip pat daug kitų valstybių diplomatų, užsienių svečių ir keli tukstančiai žmonių.

Tokios parodos lig šiol buvo rengiamos kas metai, ne vien Kaune, bet ir kituose Lietuvos didesniuose miestuose. Parodomis labai domisi ukininkai ir del to visuomet jų daug suvažiuoja.

Parodoje dalyvavo daug žemės ukio prekybos ir pramonės firmų bei įmonių. Čia paminėsime žymesnes.

Lietuvos Žemės Ukio Koperatyvų Sąjunga buvo gal geriausioji parodos atstovautoja. Tai vienintėlė žemės ukio organizacija Lietuvoje, kuri šventai rupinasi savo reikalais ir musų ukininkams yra didžiausioji pagelbininkė. Šios sąjungos dėka, daugel Lietuvos ukininkų nebedirba savo laukų tokiu primityviu budu, kaip sakysim keleri metai atgal dirbdavo. Dabar ukininkai gauna geriausias žemės ukio mašinas iš minėtos Žemės Ukio Koperatyvų Sąjungos į kreditą išsimokėti per penkerius metus, mokant už paskolą tik 6% met. Paimant mašinas tereikia įmokėti maža dalis visos mašinų kainos: 10—20% bendrosios sumos.

Lietuvos Žemės Ukio Koperatyvų Sąjunga teisėsi kurė 1923 metuose. Per tą trumpą laiką yra padariusi milžinišką darbą. Tokiu darbu, lig šiol dar nepasižymėjo nė viena kita panašios rušies organizacija. Kad geriau suprastume L. Ž. Ukio Sąjungos padarytus darbus ir jos nuopelnus Lietuvai, čia trumpai pažymėsime kaikuriuos, svarbesnius dalykus, kurie mus įtikins, kad čia nepagirų komplimentai sakoma.

Lietuvos Žemės Ukio Koperatyvų Sąjunga šįmet turi 58 narius (žemės ukio koperatyvus); 112 žemės ukio draugijų; 75 pienui perdirbti bendroves; 21 gyvulių kontrolės ratelius; 93 javams valyti punktus, kur dirba 182 mašinos; per 1924 m. išvalyta 38,000 centnerių javų; 7 vaisiams džio vyklas; 8 linams išdirbti punktus; turi didžiulį pauk štyną; labai daug išleido naudingos žemės ukio literaturos; rengia ir laiko pieninkystės kursus; veisia Lietuvoje geriausių veislių gyvulius; tam tikslui yra gavusi iš Švedijos 1 milioną kronų kredito 5 metams, kurį ima veisliniais gyvuliais; platina geras sėklas, kurių yra išplatinusi lig šiol už 500,000 litų; pardavinėja ukininkams lengvomis sąlygomis trąšas. Trąšų parduota lig šiol už 2,400,000 litų ir tt. ir tt. 1924 m. balansas sudaro 6,699,475,67 litų; gryno pelno turėjo 47,629,26 litų. Čia reikia pažymėti, L. Ž. Ukio Kop. Sąjunga turėjo tokį nedidelį pelną, kadangi ji nesirupina gryno biznio reikalais, bet dirba tikrąjį žemės kulturos darbą. Delto turi didelių nuostolių, ypač veisdama geros veislės gyvulius, laikydama kursus, leisdama literaturą ir tt.

(Daugiau bus)

Žemės Drebėjimai Evoliuciją Įrodo

Žemės drebėjimai gerai įrodo, kad nieko ant šios žemės nėra pastovaus, nustatyto amžiams, kad viskas teka, keičiasi, mainosi ir, vienu žodžiu, žengia evoliucijos keliu. Tą geriau suprato šventraščio Jobas, kuris sako savo knygoje: „Vandenys uolas vis plauna, ir savimi nuneša žemės dulkes.”

Ant žemės paviršio arba plutos, veikia dvi jėgos. Viena darbuojasi iš viršaus. Tai — oras, vanduo, lietus, sniegas, ledas, upės. Jie iš visų spėkų stengiasi nulyginti kalnus ir kalvas ir viską nunešti į jurą, paliekant žemės paviršį plokščiu kaip blyną.

Bet iš kitos pusės veikia kita spėka, kaip tik priešinga pirmutinei. Ji nori viską iškelti, pagaminti kalnynų, augštumų. Mat, geologai tiki, kad žemė džiusta ir traukiasi kruvon. Delto jos kietoji, viršutinė, pluta, pasidaro perdidelė suskystėjusiam, degančiam viduriui. Jurų dugnai, ant kurių upės suneša nuosėdų, pasidaro sunkesni ir jie įdumba, nusileidžia žemyn, ir tuomi išstumia augštyn kalnus ant sauszemio, kur žemės svoris mažesnis. Išrodo kaip ir lentos supynė: kuomet vienas galas nusileidžia, tai kitas iškįla.

Tokie žemės plutos persitvarkymai įvyksta tam tikrais laikotarpiais. Tokių laikotarpių, sakoma, Šiaurės Amerika jau pergyveno aštuonis. Tuomet gimė kalnynai. O laikas nuo laiko įvyksta dar didesni pertvarkymai, kad ištisi sauszemiai tampa iškeliami augštyn. Tokių didelių pertvarkymų pasauly, ant kiek geologai suvaiko, nutiko šeši.

Žemės pluta yra silpniausia toje vietoje kur stovi išsikišę kalnai. Ten uolų sluogsniai dar nesusigulėję. Jie gali paslysti ir pridaryti žemės drebėjimų. Penkta dalis drebėjimų dabartiniu laiku įvyksta linija, kuri nusitiesia nuo Alpų kalnų Europoje iki Himalajų Azijoje. Ta linija paliečia Italiją, Kaspijos jurą ir Kiniją.

Amerikoj gi yra trys žemės drebėjimų linijos. Viena eina nuo Aliaskos iki Britų Kolumbijos. Kita prasideda Kalifornijoj ir nueina į Ekuados respubliką. Trečioji eina nuo Peru iki Patagonijos Pietų Amerikoje.

V.

Lietuvos Federantą Išmetė iš Konferencijos

Pasirodo, kad pasaulis labai gerai žino apie Lietuvos klerikalinės diktatūros darbus. Šitai patvirtina sekamas „Naujienų” Redakcijos straipsnelis aprašymas:

„Gegužės 19 d. Genevoje atsidarė septintoji Darbo Konferencija, kurią sušaukė gyvuojąs prie Tautų Sąjungos Tarptautinis Darbo Biuras. Konferencijoje dalyvavo 308 delegatai iš 42 valstybių.

„Lietuvos valdžia norėjo, kad tenai butų delegatai iš Lietuvos, kadangi Lietuva yra Tautų Sąjungos narys. Bet čia ji susidurė su keblumais, iššauktais jos pačios politika.

„Delegatus į tarptautines Darbo Konferencijas renka vienus valdžios, kitus darbininkų organizacijos, trečius darbdavių organizacijos. Jeigu kurios nors šalies darbininkai neturi savo delegatų Konferencijoje, tai, žinoma, nustoja vertės ir valdžios bei darbdavių delegatai. Nes tų Konferencijų tikslas yra svarstyti reikalus, kurie paliečia kartu darbininkus, darbdavius ir visą kraštą.

„Darbininkų delegatus į tarptautines Darbo Konferencijas skiria kiekvienos šalies profesinių sąjungų (unijų) centrai. **Tuo tarpu Lietuvoje tokio organizuoto darbininkų centro nėra.** Tat kademų valdžia sumanė tą klausimą išrišti savotišku budu. Ji pasiulė siųsti delegatus į Genevą klerikalinei Darbo Federacijai ir Socialdemokratų Partijai.

„Federacija nudžiugo, gavusi tokį ‚garbingą’ pakvietimą, ir jos vadas, p. K. Ambrozaitis, tuojaus nutababalavo į Genevą. Bet Lietuvos Socialdemokratų Partija valdžios pakvietimą atmetė.

Socialdemokratų Partija atsakė valdžiai, kad ji nesutinka padėti jai laužyti Tarptautinio Darbo Biuro statutą, kuris nustato, kad darbininkų delegatai tarptautinėse Darbo Konferencijose turi but išrinkti nuo **profesinių,** o ne nuo politinių organizacijų. Socialdemokratai pareiškė, kad jie neketiną uzurpuoti profesinių organizacijų teises, ir užprotestavo prieš tai, kad tokią užurpaciją atlieka krikščionių demokratų dukra, Darbo Federacija, kuri yra **politinė partija,** o ne profesinė sąjunga.”

Tačiau ir federantui Ambrozaičiui neteko ilgai sėdėti toje garbingoje vietoje. Darbininkų grupė konferencijoje pakėlė klausimą apie darbininkų persekiojimus Lietuvoje ir grupės pirmininkas, belgas Mertens, padarė sekamą pranešimą:

„Aš turiu kalbėti ir apie Lietuvą, apie valstybę, kuri neatsiunčia į konferenciją darbininkų atstovų neva del to, kad tame krašte nesą darbininkų organizacijų centro. Bet jeigu mes arčiau pažiurėsime, kas dedasi tame krašte, tai mes turėsime pažymėti, kad ten (Lietuvoj) jau buvo Prof. Darbininkų Sąjungų Centro Biuras, bet valdžia jį uždarė. Praeitais metais ne vieną kartą organizuojamos darbininkų atstovybės buvo valdžios neįregistruojamos. Darbininkai įteikdavo prašymus įkurimui centralinio darbininkų organo, kad galų gale butų galima paskirti atstovus į darbo konferenciją, bet valdžia atsisakydavo tvirtinti įstatus. Darbininkai tame krašte negali organizuotis, nežiurint kaip jie norėtų.”

Po šitokio pranešimo, darbininkų grupei pareikalavus federantas Ambrozaitis buvo išbrauktas iš delegatų skaičiaus. Tokiu pat budu iš konferencijos buvo prašalintas ir Italijos fašistų atstovas Rossoni, kuris irgi norėjo kalbėti Italijos darbininkų vardu.

Ant galo „Naujienos” padaro sekamą teisingą išvadą:

„Lietuvos federantai, vadinasi, kartu su Italijos fašistais tarptautinėje Darbo Konferencijoje gavo antausį. Prieš viso pasaulio akis tuo budu demonstruota, kad Lietuvos klerikalizmas stovi ant vienos lentos su Italijos fašizmu.”

Dzukelis.

DELEI AMERIKOS LIETUVIŲ ATEITIES.

Skaitydamas „Tėvynės” 28 num. suradau „Gyvenimo Ruožuose” apie Amerikos lietuvių išnykimą. Ten sako, kad už 50 metų Amerikoje lietuvių nebus. Šitas pranešimas yra nesmagus, bet jis ir pilnai teisybei neatsako, vien tik gali žmonėms atimti drąsą veikti lietuvybės palaikymui Amerikoje. Tėvai perskaitę tokį straipsnį gali pasiduoti likimui ir savo vaikams nustoti kalbėti apie lietuvybės palaikymo reikalingumą. Nors ir dabar yra tokių tėvų, kurie nepaiso lietuvybės, bet yra dar ir tokių tėvų, kurie savo vaikus laiko prie lietuvybės.

Mano supratimu čionai reikia kaip galint lietuvybę palaikyti ir jeigu visi lietuviai butų prie vienos grupės, tai už 50 metų galėtum sulaukti didesnio skaičiaus lietuvių Amerikoje, negu kad yra dabar.

Man atrodo, kad „Tėvynė”, kuri atlanko labai daugelį lietuvių namų Amerikoje, o čia augę vaikai labai žingeidauja pasižiurėti į paveikslus, kokius nebuk. Todel turėtų „Tėvynė” leisti kartu su laikraščiu ir kokį žurnalą, kuriame turėtų buti daugybė paveikslų iš Lietuvos šiandieninio gyvenimo ir veikimo. Turėtų buti talpinami miestai, kaimai, jų darbai ir taip toliau. Taipgi iš senovės istorijos reikėtų atspausdinti iliustruotus aprašymus lietuvių kovų už savo tėvynę Lietuvą. Taipgi turėtų buti lietuvių ir anglų kalba išaiškyta. Tokiu budu daug vaikučių pradėtų susipažinti su savo tėvų tėvyne-Lietuva.

Tuomet ir bepartyvių žmonių pakiltų geresnis upas kaslink Lietuvos ir lietuvių. Nesa kitų tautų dažnai buna paveikslai savo tautos veikimų ir žmonių, kaip tai valdininkų, kareivių, dailės ir visokių žaislų. Bet pažiurėk į mųs laikraščius, tai pilni tik barnių ir kolionių viens ant kito. Vienas kitą tik mokina, tik bara už jo nemokslingumą. Nors gana yra tarpais ir gražių straipsnių į laikraščius parašyta mokytų žmonių, už ką yra verti pagirti ir pagerbti.

Taigi kaslink lietuvių išsilaikymo Amerikoje, reiktų gyventi sutikime visiems ir savo vaikučius tėvams reiktų prie lietuvybės versti. Šitoj šalyje yra gana gerų progų lietuvybei plėtotis, tik nereikia viities pamesti. Musų lietuviai gana gerai yra praeityje pasidarbavę ir kitokių didelių darbų yra nuveikę. Lai jie dirba ir toliau, o jų darbai yra garbinami šimtų tukstančių.

Šiandien mes turime savo tautos gydytojų, advokatų ir kitų aukštų mokslų žmonių. Šitie visi profesionalai turi buti lietuviais, nes jie yra lietuviai. Taipgi turi buti ir jų paveikslai patalpinti į minėtą žurnalą, kad matytų jaunuomenė. Iš šito man nurodo, kad butų daug naudos Amerikos lietuviams iš visų pusių — net ir ten, Lietuvoje, butų daug džiaugsmo iš Amerikos lietuvių.

Antanas Bakšas.

LIETUVIAI AMERIKOJ

BINGHAMTON, N. Y.

„Bendras Komitetas” Lietuvos laisvei ginti.

Lietuvos klerikalams pastaruoju laiku pradėjus nežmoniškai dukti, musų miesto lietuviai pradėjo nerimauti, o vietos veikėjai priėjo prie tos išvados, kad dabar yra butinas reikalas suburti visų pažangiųjų lietuvių spėkas, idant pajėgus pasekmingai vesti kovą priešais dabartinę Lietuvos reakcinę valdžią.

Ir štai, liepos 13 d. pas Vakulį susirinko socialistų ir sandariečių kuopų atstovai pasitaramui. Po plačiam apkalbėjimui apie pastaruosius nuotikius Lietuvoje, šis susirinkimas priėjo prie susitarimo, kad tam darbui vesti reikalinga turėti bendras komitetas.

Ir tuojaus, čia pat ant vietos tokis komitetas tapo suorganizuotas. Į šį bendrą komitetą Lietuvos laisvei ginti įėjo: nuo Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros 63 kp. F. Vaitekunas ir M. Balčaitis, o nuo L. S. S. 33 kuopos P. Adomaitis ir P. B. Balčikonis. Tai yra į šį bendrą komitetą įeina po du nariu nuo dviejų minimų organizacijų. Nutarta, kad šį komitetą palaikyti tol, kol bus reikalinga, tai yra kol tokis komitetas turės ką veikti.

Sutvėrus bendrą komitetą, tuojaus atlaikyta šio bendro komiteto pirmas posėdis. Visu pirma išrinkta valdyba: pirmininku — P. Adomaitis, o sekretorium — M. Balčaitis, po vieną ypatą iš kiekvienos sriovės. Išrinkus valdybą, nutarta su-

rengti pikniką. Antras svarbesnių tarimų. tai artimoje ateity sušaukti mass-mitingą, kur turi but išaiškinta apie dabartinę Lietuvos padėtį ir padaryta tam tikri tarimai apginimui Lietuvos laisvės. Kalbėtoju į šį mass-mitingą nutarta kviesti „Tėvynės" redaktorių p. E. S. Vitaitį.

Mano manymu Binghamtono lietuviai šį rengiamą mass-mitingą ir pikniką parems ir į juos gausiai atsilankys ir tuomi prisidės prie Lietuvos laisvės apginimo nuo juodosios klerikalų reakcijos ir rengimosi prie diktaturos.

Reikia pasakyti, kad Bingtamtonas visuomet buvo ir yra pirmutinis progresyviam judėjime ir nemažai yra sudėjęs aukų įvairiems Lietuvos reikalams, o pastaruoju laiku taipgi nemažai aukavo ir progresyvių partijų reikalams. Tikiu, kad musų miestas ir šiuo tarpu pasižymės, kaip morale taip ir finansine parama kovai prieš musų tėvynės laisvės varžytojus. Likęs augščiau minėto komiteto parengimo pelnas bus skiriamas pusiau: pusė liaudininkams ir pusė Lietuvos socialdemokratams.

P. B. Balčikonis.

PITTSBURGH, PA.

Pittsburgo sandariečius ir abelnai visus pažangesnius lietuvius baisiai sujudino klerikalų nežmoniškas pasielgimas Lietuvos Seime su Seimo atstovais: Dr. Griniu, Lapinsku ir Bieliniu, kurie nuo jaunų dienų savo visą gyvenimą yra pašventę už Lietuvos Laisvę ir Nepriklausomybę, ir dabar, Lietuvai susilaukus tos nepriklausomybės, klerikalai nori, sudraskę Konstituciją, įvesti diktaturą.

Kadangi dabar vasaros karščiai, tai negalima svetainėse ką daryt, todel Sandaros Kuopų Sąryšis, kuris susideda iš 36-tos kuopos Soho daly, 43-čios N. S. daly, 79-tos S. S., 84-tos Penn Aves. daly ir 85-tos S. S. daly rengia milžinišką pikniką, Amšiejaus farmoj, McKees Rocks, Pa. rugpiučio 9-tą, 1925 m., kur bus prakalbos ir protesto rezoliucijos išneštos. Šio pikniko visas pelnas bus skiriamas rinkimų agitacijai už pažangesnes partijas.

Taigi Pittsburgo ir apylinkės lietuviai, kurie norite geresnės ateities Lietuvos Respublikai, dalyvaukit rengiamam protesto piknike. Tuomi jųs pagelbėsit Lietuvos kovotojams už laisvę ir tikrą demokratiją.

Juozas Virbickas.

CHICAGO, ILL.

Mažiau nusiskųskime — daugiau dirbkime ir pergalė musų pusėj.

Gerai butų, kad musų gyvenimo vairo vadai žinotų ką nori pasiekti, arba kad turėtų tikslą ir mus vestų prie užmieruoto, iš anksto apgalvoto tikslo. Tada musų kasdieninis gyvenimas pasidarytų pilnesnis, netuščias, nes mes turėtumem užduotį ir pareigą. Šiandien-gi to mes neturime. Ir veltui ieškotumem, nes jo nėra!

Organizuoti kunai ir kuneliai turi pasibriežę aiškų tikslą ir įrašytą jų įstatuose, bet per apsileidimą vykinamosios valdybos, įstatai nepildomi.

Štai, priešai musų Lietuvos čielybės ir lietuvių tautos sąmoningumo, steigia visokiaropos rųšies mokykleles jaunimui, steigia organizacijas ne lietuviškos dvasios. Ką-gi daro musų didžiulių organizacijų vairo vadai? Papeikia jas pusiau burną atvėrę ir vėl tyla. Tik trys lietuvių kolonijos ką mėgina pasipriešinti tam nuodijančiam musų jaunimo dvasią elementui.

Pirma, tai Baltimorės kolonija turi uždėjus jaunimui mokyklėlę kur skiepijama lietuvybė.

Antra, tai Bostono — Simano Daukanto Mokykla, kur mokytojauja p. V. J. Šliakys ir p. Z. Neviackienė.

Trečia, tai Brooklyne SLA. 83 kuopos jaunuolių mokykla.

Tai ir visos.

Kur-gi kitos kolonijos? Kur musų Chicaga?

Chicagiečiai moka drąskyti, bet ne tverti. Chicagietis p. J. I. Briedis jau pora metų atsidavusiai mėgina sutverti pastovią mokyklėlę lietuvių kalbos. Bet niekas jam nateina pagalbon. Kada čia panosėj yra trys mokyklėlės ne lietuvių dvasios, tai musiškiai tautininkai tik šnairuoja, bet kompeticiją nedaro.

Pirmąją „Jaunoji Birutė" kontroliuoja socialistai; antrąją „Bijunėlis" irgi socialistai; trečiąją „Ateities žiedas" — bolševikai.

Tautininhkai gi tik dejuoja ir galfą lošia iš desperacijos. Na, ir pasiskundžia Pildom. Tarybai SLA., kad juos bolševikai skriaudžia. Nors tautininkų didžiuma, bet išrinkti į atstovus nesilanko į susirinkimus ir tampa priešingos sriovės sumušti.

Vyrai, niekas mums pripuolamo darbo nenuveiks, tuomi labiaus nenuveiks priešingos sriovės elementai. Norint ką nors turėti reikia patiems dirbti.

Dr. A. L. Graičunas.

STRAIPSNIS 134.

Ar savo kudikį žindai.

Kur kas didesnis skaičius moterų galėtų savo kudikius žindyti negu paprastai yra manoma. Teisybę pasakius labai reta moteris visai negali žindyti. Taip vadinamas negalėjimas dažniausia yra nenoras, o ne tikras negalėjimas. Daugelis moterų mano, kad negali, kuomet gali. Žindymas dažnai pertraukiamas del to, kad pienas lėtai pasirodo. Pieno dažnai neužtenka dar motinai lovoje begulint, ir todel nuo žindymo atsisakoma. Bet nėra nepriprasta ir pienui padidėti ir buti jo užtenkamai motinai atsikėlus ir vėl pradėjus ruoštis.

Kitais atvėjais nebandoma žindyti todel, kad bijoma, buk tai pakenks motinai. Teisybė kitais atvėjais žindymas nesugadina motinos sveikatos. Reikia neužmiršti, kad žindymas yra normalė padėtis ir daugelis motinų jaučiasi geriau, kada žindo. O jei ir motina kiek nukenčia, tai ji privalėtų pasišvęsti, idant kudikį pastatytų ant gero kelio. Dažnai sakoma, kad motinos perdaug nervuotos žindyti, ir kad jų pienas delto busiąs blogas, o kudikis bus suerzintas ir neaugs. Tas teisybė keliuose atvėjuose. Bet kitos moterys, nežiurint kaip jos išrodo netinkančios žindyti, o vienok pasirodo geriausiomis auklėtojoms. Taigi žindyti visados reikia bandyti ir nuo jo atsisakyti vėliau, jei pasirodys neatsakantis.

Kartais manoma, kad neapsimoka moterei žindyti kudikio jei jį negalės ilgai to daryti. Bet šita nuomonė, suprantama, yra grynai klaidinga, delto, kad kudikio gyvenime nėra kitos tokios valandos, kuomet motinos pienas taip svarbus ir reikalingas, kaip po gimimo. Jokiu kitu laiku taip kudikio virškinimas greit nejra kaip tada ir taip sunku jį yra pataisyti. Kiek viena diena ar valanda, kurioje kudikis gauna motinos pieno, ji pastato ant geresnių kojų ir lengviau prirenkia prie dirbtino maisto vėliau. Vėl manoma, kad neapsimoka kudikio žindyti jei iš krutų jis negauna užtektinai. Kiti vėl mano, kad yra pavojinga maišyti žmogaus pieną su karvių. Tie visi samprotavimai yra, suprantama, klaidingi. Dirbtinis maistas negali padaryti motinos pieno nesuvirškomesniu, atpenč, motinos pienas regis, dar palengvina virškinimą dirbtino. Kiekvienas lašelis krutų pieno pagelbsti kudikiui ir prirengia jį prie dirbtinų valgių.

Jei po gero išbandymo motinos pieno neužtenka, tai pasaldintas kondensuotas pienas tapo rastas naudinga, kadangi jis iš visų preperatų lengviausia suvirškomas. Jei motinos pieno visai nebutų, tai pasaldintas kondensuotas pienas yra geriausias duoti. Jei tinkamai duodamas, tai teiks ganėtinai sotumo normaliam augimui.

Skaitykit atydžiai šiuos straipsnius kas savaitę ir pasidėkit ateičiai.

Motinos! Jei randate negalima žindyti savo kūdikio tuoj, pradėkite var toti Eagle Pieną.

Eagle Pienas išaugino daugiau vaikų negu kiti maistai krūvon sudėti. Trys gentkartės juo išaugo.

Jei prisiūsite šitą apgarsinimą į The Borden Company, Borden Building, New York, tai bus Jums jūsų kalboje paaiškinta kaip penėti jūsų kūdikį su Eagle Pienu.

Dept. 12

AISOPO PASAKOS

Didelė knyga 360 puslapių, 110 paveikslų, 301 pasakų. Tinkami pamokinimai seniems, jauniems ir mažiems. Popieros apdaruose tik $1.25

„TĖVYNĖS" ADMINISTRACIJA

307 W. 30-th St., New York, N. Y.

PASINAUDOK AUKSINE PROGA

UŽ DU DOLERIUS IR PUSĘ GAUSI KETURIS DOLERIUS.

Skaityk atydžiai:

Kas prisiųs du dolerius ir pusę su šiuom skelbimu, tas gaus per metą laiko laikraštį „SANDARĄ" vertės už $2.50

Gaus Knygoms:

Knygą **Amerikiečiai Lietuvoje**, vertės už 25
Knygą **Apysakymėliai iš Gyvulių Gyvenimo** 35
Knygą **Muzikos Žodynėlis** 25
Knygą **Trakoma** arba **Saugokite Akis Prie Šviesos** 20
Knygą **Novelis.** Graži apysaka 15
Knygą **Žmonių Ligos.** Labai gera moksliška knyga 15
Knygą **Ciceliai.** Pasakos pamokinančios gyvenime 15

Visos knygos su pažymėtomis kainomis yra du kart vertesnės, kas jas gaus tas džiaugsis ir patars savo draugams jas įsigyti. Nelauk ilgai, iškirpk šitą skelbimą ir įdėjęs į konvertą su money orderiu ar čekiu siųsk šiuom antrašu:

S A N D A R A,

327 E. Street, Boston 27, Mass.

Reikalaukit Musų 1925 Metų Knygų Katalogo.

"D I R V A"

Mokslo, Literaturos ir Politikos Savaitraštis

Išeina Penktadieniais, 8 puslapių, didelio formato, visuomenės laikraštis.

Prenumerata metams **$2.00**
Lietuvon metams **$3.00**

Pusei metų pusė kainos.

„D I R V A"

3352 Superior Ave., Cleveland, Ohio.

„Dirvos" Agentura Siunčia Pinigus į Lietuvą ir Partraukia Gimines į Ameriką.

Telegrafinės Pinigų Perlaidos 50 Centu

NAUJIENOS įvedė šią stebėtiną pinigų siuntino systemą, kad suteikus Amerikiečiams galimybės pasiųsti pinigų savo giminėms Lietuvoje trumpiausiu laiku, už pigiausią kainą. Kitur už tokius telegramus reikia mokėti po 4 ir 6 dolerius, o NAUJIENOS pasiunčia už 50 centų.

PINIGAI NUEINA LIETUVON Į 3 AR 4 DIENAS.

Sulig greitumo Lietuvos pašto yra pristatomi į visas Lietuvos dalis ir išmokami greičiausiu laiku. Pinigai pilnai garantuojami ir nesant galimybių išmokėt kam reikia grąžinami siuntėjui.

Štai yra litų kursas, prie kurio taipgi priskaityta 50 centų telegramo kaštai ir 25 centai pašto išlaidos:

100 litų	$11.25	400 litų	$42.50	700 litų	$73.25
200 litų	21.50	500 litų	52.75	800 litų	83.50
300 litų	32.00	600 litų	63.00	900 litų	93.75

Money orderius reikia pirkti ant vardo:

Naujienos,

1739 S. Halsted Street. Chicago, Illinois.

"V I L N I S"

L I E T U V I Ų D A R B I N I N K Ų
DU-SYK SAVAITINIS LAIKRAŠTIS,
8 PUSLAPIŲ.
Išeina Utarninkais ir Pėtnyčiomis.

VILNIS turi savo korespondentus LIETUVOJ IR RUSIJOJ, suteikia teisingas žinias iš Amerikos ir viso pasaulio nuotikių.

Vieną numerį pažiurėjimui siunčiame veltui.

VILNIES prenumeratos kaina Amerikoj: metams $3.00; pusei metų $1.75; Chicagoj ir užrubežyj, metams $3.50; pusei metų $2.00.

„V I L N I S",

3116 So. Halsted Street, Chicago, Illinois.

SUSIVIENIJINO LIETUVIŲ AMERIKOJE

KNYGYNE

Galima Gauti Sekančios KNYGOS:

Amerika—Informacijos apie Ameriką ir tt. 100
Apdrauda ir Pašalpa — pusl. 32 ..... 10c.
Daktaras iš Prievartos (Komedija) ..... 20c.
Darbininkų Padėjimas Amerikoje 35 pusl. 10c.
Iš Lietuvos Istorijos — pusl. 68 ..... 20c.
Kas iš Kur Pareina? ..... 20c.
Kaip Gyvena: Latviai, Suomiai, Anglai ..... 20c.
Kelionė į Šidlavą — pusl. 48 ..... 15c.
Konradas Velenrodas — pusl. 24 ..... 15c.
Kražių Skerdynės ir Jos pasekmės ..... 15c.
Lietuvių Tautos Klausimas Europos Karės Metu pusl. 102 ..... 35c.
Lietuviška Chrestomatija — pusl. 180 ..... 40c.
Liudvikas Pasteris — pusl. 48 ..... 15c.
Nuo Degtinės — pusl. 19 ..... 10c.
Petras Žemaitis — pusl. 69 ..... 20c.
Perspėjimas apie Šventą Tikėjimą—pusl. 63 10c.
Susiprato — pusl. 64 ..... 20c.
Ruožai iš SLA. Istorijos — pusl. 35 ..... 10c.
SLA. Istorija (1896-1915) $1.50; audimo apdarais 2.00

Viršminėtas knygeles SLA. nariai gauna už pusę kainos.

SEKANČIOS KNYGOS PARSIDUODA UŽ PILNĄ KAINĄ:

Vilnius — (Istorijos Apžvalga su daugybe paveikslų) 4.00
Lietuvių Tautos Istorija — 1923 m. leidinys — 260 pusl. 1.00
Graži Mageliona — Melodrama 4-rių aktų 50c.
Kunigas Macochas—4-rių aktų tragedija ..... 35c.
Laimės Ieškotojai — 4-rių Veiksmų Drama 40c.
Aisopo Pasakos — pusl. 364 ..... $1.25
Lenkų Apaštalavimas Lietuvoje—pusl. 258 1.00
Žodynas lietuviškai-angliškos ir angliškai lietuviškos kalbų. Sutaisė A. Lalis. Pusl. 1,274. Kaina $10.00
Žmogaus Pareigos — pusl. 245 ..... 1.00

Taipgi pas mus gaunama M. Petrausko sekančios kompozicijos del solo, duetų, kvartetų, chorų, etc.

Eglė (Žalčių Karalienė) $10.00
Žalčio ir Gulbė Dievaičio duetas ..... 75c.
Liet. Dainos $1.50
Birutės arija ..... 30c.
Pasaka (Dramatiška daina) ..... 80c.
Kanklės 1920 m. $2.00
Aras, kvartetas ..... 40c.

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA

307 W. 30-th Street

NEW YORK, N. Y.

DABAR UŽSIRAŠYK

"AMERIKOS LIETUVĮ"

AMERIKOS LIETUVIS, savaitinis laikraštis ramių pasiskaitymų, naudingų moksliškų straipsnelių ir svarbiausių žinių, yra naudingas kiekvienam lietuviui. Kas jį užsirašys lapkričio ar sekančio gruodžio mėnesio bėgyje, gaus gražių dovanų knygomis ir gražų sieninį kalendorių. Užsirašykit dabar, o turėsite naudingą laikraštį.

Reikalaujam agentų užrašinėt AMERIKOS LIETUVĮ, pardavinėt knygas ir gražias laiškam popieras.

Laiškus ir pinigus siųsdami adresuokit taip:

"AMERIKOS LIETUVIS"

14 Vernon Street, Worcester, Mass.

Biznieriai Garsinkitės „TĖVYNĖJE"

VIETINĖS ŽINIOS

GERB. J. MAKAUSKAS IŠVAŽIAVO.

Tarp 7,000 žmonių, išvykusių subatoje iš New Yorko uosto, laivu „Majestic" išvažiavo valstiečių liaudininkų partijos atstovas, p. Makauskas, kuris viešėjo Amerikoje virš pusmečio, pranešinėdamas sandariečiams apie liaudininkų veikimą Lietuvoje ir ragindamas juos bendrai veikti su kitomis pažangiomis partijomis, kaip socialistais, kad nugalėjus klerikalų smurtą. Gerb. J. Makauskio atsisveikinti prieplaukoje susirinko gana skaitlingas burys jo artymų draugų. Tarpe susirinkusių teko pastebėti sekami: pp. A. B. Strimaitis, J. Ambraziejus, M. Vinikas, M. L. Vasil, P. Mikolainis ir daugybė kitų, kurių pavardės šiuos žodžius rašančiam nėra žinomos.

Laivu „Leviathan" išvyko, kaipo vadovas lietuvių ekskursijos, Pr. Rimkus, kuris aplankė nekurias Amerikos kolonijas su dailininko Šimonies paveikslų paroda. Labiausia pritarimo ir malonumo, jis sako, radęs Chicagoje. Ten esą plaka Amerikos lietuvių pulsas. Su juo važiuoja 35 lietuviai. Rimkus žada grįžšti dar Ameri kon, o tuo laiku parašinės įspudžių iš kelionės.

Linkime linksmos kelionės!

PROTESTO MITINGAS PRIEŠ AMERIKOS IMPERIALIZMĄ.

Pora savaičių atgal komunistai bandė suruošti mitingą prieš imperializmą, kuriame norėjo pašmeižti šio pasaulio vadovus, bet policija neleido. Tai buvo liepos 17, pėtnyčioje, negiliukų dienoje. Šitą pėtnyčią liepos 24 geriau pavyko, nes policijos nors buvo, bet kalbėtojams nieko nedarė ir leido jiems šaukti apie Amerikos imperializmą, apie gerumą Sovietų tvarkos, ir taip toliau. Vienas kalbėtojas ir policiją paakėjo už suardymą pirmo mitingo. Išviso žmonių buvo apie 800 Union Square aikštėje. Matyti, nekaip amerikonai užjaučia tokioms „demonstracijoms".

SUGRĮŽTA P. LIUTAS.

Teko dažinoti, kad J. W. Liutas, vadovas „Vienybės" ekskursijos į Lietuvą, sėda laivan „George Washington" liepos 22.

Taigi neužilgo grįžš Amerikon. Lauksime kokių įspudžių parsivežš.

PERVERSMAS PAS KRIAUČIUS.

Apie 6 mėnesiai atgal Brooklyno lietuvių kriaučių lokale įvyko, taip sakant, „revoliucija", ir buvo išsluota lauk komunistai, iki tam laikui diktavusieji kriaučių politiką. Vairą apėmė taip vadinamos „apsigynimo sąjungos" nariai arba „ratelninkai". Šie trumpu laiku sutvarkė unijos dalykus, kad nevelia aukoti unijos pinigų politikos tikslams. Paskui pristeigė daugiau šapų, kaip kad šiandien beveik kiekvienas lietuvis kriaučius turi „vietą" šapos veik visos dirba, nors kitos ir silpnai.

Atlikę tuos dalykus, „ratelninkai", matyti, nusilpnėjo energijoje ir vėl užleido pusmetiniame mitinge vietą komunistams. Socialistas Glaveckas pasitraukė iš pirmininkavimo, delto „kad pertoli važinėtei į unijos ofisą". Mažai unijistų susirinko į mitingą ir į visas vietas papuolė nauji žmonės.

POLITIKA SUKASI.

New Yorko demokratų vadai paskutiniu laiku smarkiai veikia ir daro eiles konferencijų. Mat, vieni priešingi Hylano kandidaturai, bet neranda tinkamesnio kandidato, kuris galėtų balsuotojus pritraukti.

PAVOGĖ $3,000 VERTĖS CIGARŲ IŠ POLICIJOS PANOSĖS.

200 pėdų nuo policijos viršininko Enright ofiso yra cigarų bafrikas De Nobilio, kurį aną dieną kas tai apvogė $3,000 vertės cigarų.

ATSILANKĖ REDAKCIJOJE.

Pranas Rimkus ir Jonas Plerpa iš Cleveland, Ohio, SLA. 14 kp. narys, lankėsi „Tėvynės" Redakcijoje liepos 24 d. Jie abu liepos 25 d., laivu Leviathan išvyko Lietuvon pastoviam apsigyvenimui.

SANDARIEČIŲ KONFERENCIJA.

Liepos 23 d. „Vienybės" svetainėj įvyko New Yorko ir New Jersey valstijų sandariečių darbuotojų konferencija. Dalyvavo pusėtinas skaičius šios apylinkės veikėjų ir išnešė atatinkamas rezoliucijas kaslink Lietuvos Seimo įvykių bei Amerikos lietuvių šiame reikale nusistatymo. Platesnis aprašymas ir rezoliucijos tilps sekamam „Tėv." num. **Rep.**

SLA. 126 KUOPOS SUSIRINKIMAS.

SLA. 126 kuopos susirinkimas įvyks 7 d. rugpiučio, 8 val. vakare, SLA. Raštinėje, 307 W. 30 St. Visi nariai ir narės kviečiami atsilankyti ir užsimokėti užvilktas mokestis. Taipgi šiame susirinkime bus išduoti delegatų raportai iš S. L. A. 5-to apskričio suvažiavimo. Atsiveskite ir naujų narių prirašyti prie SLA. 126 kuopos.

M. Draugeliutė — sekr.

SLA. 38 KUOPOS SUSIRINKIMAS.

SLA. 38 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks Nedėlioj, 2 d. rugpiučio, 2 val. po pietų, 260 Humboldt St., kampas Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y. Visi nariai ir narės kviečiami atsilankyti ir užsimokėti prigulinčius mokesčius. Atsiveskite ir naujų narių prirašyti prie S. L. A. 38 kuopos.

A. Lesniauskas — sekr.

SLA. 83 KUOPOS SUSIRINKIMAS.

SLA. 83 kp. susirinkimas įvyks ketverge, rugpiučio 6 d., 1925 m., 46 Ten Eyck St., kampas Lorimer St., „Laisvės" svetainėj, Brooklyn, N. Y. Pradžia 8 val. vakare.

M. P. — prot. rašt.

Paieškojimas

1. Gailius Adomas, Amerikon atkeliavęs prieš keturioliką metų.

2. Jurkevičaitė Julė, ar Jurkevič, Julia Chan, atkeliavusi Amerikon 1913 metais ir apsigyvenusi New York mieste. Jos seni tėvai susirupinę.

Apie juos žinantieji arba patys ieškomieji prašomi atsiliepti šiuo antrašu:

Lithuanian Consulate,
38 Park Row, New York, N. Y.

DIDELIS PIKNIKAS

Didelį ir linksmą piknika rengia S. L. A. 9-to apskričio naudai Nedėlioje, Rugpiučio-August 16 d., 1925 m., Dodds giraitėje, Auburn, Ill.
Pradžia 10 val. ryte.

Gerbiami lietuviai ir lietuvaitės! Širdingai kviečiame visus, kaip vietinius teip ir iš aplinkinių miestelių skaitlingai atsilankyti į virš paminėtą pikniką.

Programas prasidės 2 val. po pietų, kuris bus gana įvairus. Pirmiausia kalbės SLA. 9-to apskričio pirmininkas **J. Bulota** apie naudingumą prigulėti prie SLA. Toliaus seks visoki žaislai ir kt.

Visus kviečia rengimo komitetas.

P. S. Jeigu butų lietingas oras, tai piknikas įvyks rugpiučio 23 dieną.

SLA. II-ro APSKRIČIO IŠVAŽIAVIMAS

su išlaimėjimais įvyks Nedėlioj, 9 d. rugpiučio (August), Beverly Hill miške.

Visos SLA. kuopos prigulinčios prie apskričio, dalyvaukite šiame išvažiavime.

Serijas pilnas ir išparduotas sugrąžinkite iki 1 d. rugpiučio (August) biznio komiteto nariui A. Lietuvninkui, 3136 So. Lowe Ave., Chicago, Ill. Kuopų ir pavienių ypatų nesugrąžintos serijos iki paskirto laiko bus skaitomis parduotomis. Todel išpildykite komisijos pareiškimą.

Biznio Komitetas.

Užkietėjimo

Nemažai ivarių ligų paiena tiesioginai nuo užkietėjimo.

SEVERA'S BALZOL

yra labai naudingas gydyme tų ligų ir tom panašų nesmagumų. Patartina vartoti seniems ir nusilpnėjusiems.

Kainos: 50 ir 85 centai

Pirmiausiai kreipkis į aptieką.

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

Niekas neali buti palyginama, kaip ištrynimas su geruoju, senuoju
Pain-Expelleriu
Kai tik pastebit apsireiškimą šalčio, tuojaus naudokit šį garsų namini pagelbininką, kad išvengus tolimesnių komplikacijų.
35c ir 70c vaistinėse. Tėmykit, kad butų Inkaro vaizbaženklis ant pakeko.
F. AD. RICHTER & CO.
Berry & South 5th Sts.
Brooklyn, N. Y.

Neleiskite Pleiskanoms Sugadinti Jusų Gražumą

Atsargiai prižiurimi nagai, sveika veido išžiura ar naujausios mados aprėdalai nebus patėmyti, jeigu plaukai bus pilni pleiskanų. Nedaleiskite, kad tie įkyrųs balti parazitai gadintų jusų gražumą. Naudokite

Ruffles

kas vakaras per dešimt dienų ir pleiskanos tuojaus išnyks. Po to retkarčiais naudojant apsisaugosite nuo jų. Ruffles parduoda jusų vaistininkas po 65c bonką arba 75c tiesiog iš laboratorijos.

F. AD. RICHTER & CO
Berry & South 5th Sts.
Brooklyn, N. Y.

LIETUVON

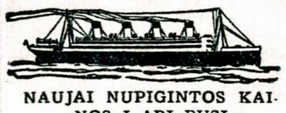

NAUJAI NUPIGINTOS KAINOS Į ABI PUSI.

Trečioje kliasoje sulig laivo į Kauną ir atgal nuo $203 iki $215 GERA NAUJIENA. Naujas Suv Valst. įstatymas pavelija atlankyti Tėvynę ir buti metus, paskui be kliučių grįžti Amerikon nežiurint kvotos.

Musų dideli laivai milžinai, kaip **MAJESTIC**, didžiausias pasauly, **OLYMPIC, HOMERIC, LAPLAND, PITTSBURGH, ARABIC**, etc. siulo greitą kelionę į Cherbourg, Southampton, Antwerp. Daug laivų išplaukia kas savaitė.

Visi musų 3-čios kliasos keleiviai gauna atskirus kambarius dviems, keturiems ar šešiems žmonėms. Patogumai, puikus maistas ir mandagumas.

Kreipkitės prie mųs vietinių agentų arba

WHITE STAR LINE
RED STAR LINE
No. 1 Broadway, New York

Tel Empire 7365
Dr. F. MATULAITIS.
322 Holbrook Ave.,
DETROIT, MICH
Valandos:
12—2 p m ir 6—8 p m
Ultravioletinė šviesa. Diathermia.

JAU Pripažino

visi, kad NAUJOKŲ padaryti C. garai yra geriausi Amerikoje. Taip pat viengenčiai gėrisi, kad garsinant „TĖVYNĖJE" remia lietuvišką literaturą ir kovą už lietuvių tautos tiesas, tai yra švarus dalykas.

UŽTAI garbaus SLA. draugai kurie rukote vietoje kažin kokius cigarus, o gal lietuvių priešų, tad labai išmintingai darysite, kad tik Naujokų Brolių išdirbtus cigarus rukysite, kadangi ir cigarai labai geri, padaryti iš geriausio tabako: gražiai dega, malonųs rukyti ir dumas puikiai kvepia. Draugai „Tėvynės" kurie dar tų cigarų nežinot, tad visur lietuviškose užeigose, Restoracijose, Kliubuose ir štoruose reikalaukite ir rukykite visur

JONO—JOHN'S CIGARĄ

arba Petro Naujoko po 10 centų cigarą, o rukant džiaugsitės, kad rukai puikų cigarą ir po vardu Vytauto (Ekstra po 15c.). Tėmyk vardą ir paveikslą ant bakso. Juos visi myli.

Cigarus išsiunčiame visur Amerikoje per paštą į kitus miestus privatiškai ir biznieriams. Adresas:

NAUJOKŲ CIGARŲ FACTORY,
267 DIVISION AVE.,
BROOKLYN, N. Y.

Verta paremt brolius lietuvius nes jų cigarai labai geri. Agentai miestuose gali užsidirbti ekstra pinigų ir paremt lietuvišką išdirbystę Lai gyvuoja Lietuvių Tauta!

NUOSTABI NAUJA ŠIRDIES IR VIDURIŲ GYDUOLĖ.

Gydytojai Yra Nustebinti Kaip Umai Ir Puikiai šios Naujos Gyduolės Veikia Šitokiuose Atvėjuose.

Daug tukstančių ima šitas gyduoles kas mėnesį ir randa nuostabų palengvinimą. Jei Jusų širdis netvarkiai veikia, mažai teturi dvasios nežlebčiojimą, sukietėjimą vidurių, išputinimas, silpnus nervus, blogą miegą ir duslų jausmą, tai pats del savo labo privalai išbandyti šią naują gyduolę Nuga-Tone. Jums bus nuostabu kas link budų, kaip jis atsteigs Jumis. Nuga-Tone gamina stiprius nervus ir stebėtinai didina ištvermės pajėgą, teikia tinkamą žlebčiojimą, gerą apetitą ir reguliarį vidurių veikimą, suteikia gerą, gaivinantį miegą, gausiai entu iamo, ambicijos ir gyvumo. Jei Jųs nesijaučiat kaip reikiant pamėginkit ji. Jums nieko nekainuos jeigu nepagelbėtų. Jis yra malonus imti ir Jųs tuojau pradėsit jaustis geriau. Imk jį per keletą dienų ir jei Jųs nesijausit geriau ir neatrodysit geriau, nuneškit atlikusią pakiuko dalį pas Jusų aptiekorių ir jis sugrąžins Jums Jusų pinigus. Nuga-Tone išdirbėjai taip gerai žinodami ką jis padarys del Jusų, jie įsako visiems aptiekoriams garantuoti ji rr sugrąžinti Jums pinigus jei neužganėdintas. Rekomenduojamas, garantuojamas ir parduodamas per visus aptiekorius.

EKSTRA DIDELIS BARGENAS.

Pamatykit visą pasaulį per musų puikų stereoskopą, kuris yra padirbtas iš geriausios medžiagos. Jųs galite matyti paveikslus kaip ir tikrame gyvenime. Vaizdai iš Pasaulinio Karo. Istoriškos vietos Amerikoj. Dėdės Samo kariški laivai. Kristaus gyvenimas. Vizitas Romos ir Venecijos, taipgi daugelis kitokių puikių vaizdų. Su kiekvienu stereoskopu mes duodame 100 rinktinių ir geriausios rušies vaizdų. Taipgi mes pasiunčiame gero modelio gvarantuotą laikrodėlį, puikiuose nikelio lukštuose, kuris laiką rodo labai teisingai ir tesės jums per daugelį metų. Laikrodėlį, Stereoskopą ir 100 vaizdų vertės mažiausia $8.00 mes parduodame tik už $4.75. Su kiekvienu orderiu mes pasiunčiame dykai revolverį B. C. 22 kalibro, kuris yra padirbtas puikiai ir su kuriuo jųs galite apsaugoti savo namus. Prisiųskit tik 35 centus del persiuntimo, o $4.75 užmokėsite, kaip tuos daiktus aplaikysite savo namuose. Užganėdinimas, gvarantuotas arba pinigai bus sugrąžinti. Siųskit orderį dabar, kol kaina pigi. Adresuokit: (31)

PRACTICAL SALES COMPANY,
1219 North Irving Ave. Desk 55,
CHICACO, ILL.

NGL
NORTH GERMAN LLOYD
LAIVAKORTES Į ABI PUSI
NUPIGINTOS
Į Lietuvą Per Bremen'ą
Trečia kliasa tiktai kajutos.
Nepiliečiai grįžtanti bėgy 12 mėnesių prieplaukoje neturės jokių kėbliumų.
32 Broadway, New York, arba bile vietos agento

NAUJAS IŠRADIMAS
DEKSNIO GALINGA MOSTIS
Gydo, Reumatizma, Ranku, Koju, Nugaros skaudejima, Šalti, Ranku, Koju, tirpima. Dusuli, Galvos skaudejima, ir teip visokius skaudejimus (tik ne ronas).
Tukstančiai žmoniu yra išsigyde o milijonai dar nežino apie tai.
Deksnio Galinga Mostis yra tiek verta aukso, kiek ji pati sveria sulig naudos gydymo.
Kaina 75 centai, $1.50 ir $3.00, ir 10 centu extra už persiuntima.
Klauskite pas aptiekorius teip DEKEN'S NEW DISCOVERY OINTMENT.
Deksnis Ointment Co.
518 MAIN ST. BOX 352
HARTFORD, CONN. U. S. A.

GROBLAUSKIO GUMBALASAI DEL VIDURIŲ SUVARŽYMO MOTERIMS

Nuo skilvio skausmo dieglių ir gazo nepripuoląs nuo užsikimšimo.

Moterys privalo visados laikyt šitą gyduolę taip pat kaip motinoms ir dukterims.

Vartota suvirš 30 metų — nejuokų bandymas.
ALBERT G. GROBLEWSKI & CO.,
Dept. 14, Plymouth, Pa.

Tavo Pareiga Jais Rupintis.

Maži kudikiai negali niekuomi sau pagelbėti! Kuomet jų viduriai užkietėja, jie nežino kas jiems kenkia. Tai yra reikalas jųs, motinos! Prižiurėkit juos rupestingai. Pridabokit, kad jų viduriai veiktų kiekvieną dieną. Ir jei apsireikštų nors mažiausis vidurių užkietėjimas, duokite jiems Bambino—Kudikių Geriausį Draugą. Kudikiai mėgsta ji. Jie net prašo daugiaus. Jis veikia greitai, lengvai, tikrai. Bonka 35c. aptiekose ar tiesiai iš laboratorijos.

F. AD. RICHTER & CO.
104-114 So. 4th Street Brooklyn, N. Y.

TIKTAI SLA. Kuopoms

SLA. Ženkleliai-guzikėliai

VYRIŠKI SU ŠRUBELIAIS TRIJŲ RUŠIŲ:

Dideli Auksiniai, naujo stiliaus po	$1.50
Mažesni Auksiniai	.75
Paauksuoti	.50

MOTERIŠKI SU SPILKUTĖMIS TRIJŲ RŲŠIŲ:

Dideli auksiniai po $1.50, mažesni auksiniai — po $1.00 ir 75c.; paauksuoti—po 50. Duodant užsakymus mažiau kaip ant vieno dolerio, reikia prisiųsti 10c. persiuntimui registruoto laiško.

SLA. kp. antspaudos-pečėtįs

Guminės Antspaudos su atramento paduškėle — po	$3.00
Geležinės Pečėtįs, įspaudžiamos į popierą	$5.00

Persiuntimo lėšas apmoka pačios kuopos

SLA. kvitų ir orderių knygelės

Orderių knygelės išmokėjimams —po 50c.
Kvitų knygelės pinigų priėmimui—po 50c.

SLA. mokesčių-rekordų knygos

Liuosų lakštų systema su drutais audimo apdarais su raktu ir 50 lakštų parsiduoda tiktai už $2.00.

Siunčiant pinigus į Centrą reikia siųsti kartu su narių mėnesinėmis mokestimis pažymint ant mokesčių lakšto paliktos tuščios eilutės, už ką pinigai prisiunčiami

Kiekviena kuopa privalo pasirupinti ingyti viršui pabriežtus kuopoms butinai reikalingus daigtus.

MONEY ORDERIAI turi but išrašyti ant Lithuanian Alliance of America, o mokesčių mėnesinius raportus (blankas) su pinigais siųsti sekančiu adresu:

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA
307 W. 30-th Street
NEW YORK, N. Y.